

1. KNIHA
SAMUELOVA

OD SAMUELA K SAULOVÍ

Vyprošené dítě

VRamatajim byl jeden muž, Cufovec z Efraimských hor. Jmenoval se Elkána, syn Jerochama, syna Elihuova, syna Tochuova, syna Efraimce Cufa. Měl dvě ženy; jedna se jmenovala Hana a druhá Penina. Penina měla děti, ale Hana byla bezdětná.

Tento muž chodil každoročně ze svého města do Šíla, aby se tam klaněl a obětoval Hospodinu zástupů. Hospodinovými kněžími tam byli dva synové Elího, Chofni a Pinchas. Vždy, když přišel čas oběti, Elkána dal své ženě Penině i všem jejím synům a dcerám porce masa, ale Haně dával dvojnásobnou porci. Miloval totiž Hanu, ačkoli jí Hospodin nedopřál plodnost. Její protivnice ji ale nesnesitelně ponižovala a trápila kvůli tomu, že jí Hospodin nedopřál plodnost. A tak to bývalo rok co rok, kdykoli šla do Hospodinova domu. Jednou ji ponižovala tak, že se rozplakala a nemohla ani jíst. Její muž Elkána jí řekl: „Proč pláčeš, Hano? Proč nejíš? Proč si to tak bereš k srdci? Nejsem snad pro tebe lepší než deset synů?“

Když potom v Šílu pojedli a popili, Hana vstala. U veřejí Hospodinova svatostánku právě seděl na stolci kněz Elí. Hana se tehdy v hluboké úzkosti modlila k Hospodinu a s velikým pláčem složila tento slib: „Hospodine zástupů, kéž bys laskavě shlédl na trápení své služebnice a pomyslel na mne! Nezapomeneš-li na svou služebnici, ale dáš jí syna, pak ho na celý život odevzdám Hospodinu a jeho hlavy se nikdy nedotkne břitva.“^a

Když se tak před Hospodinem modlila, Elí si všiml jejích úst. Hana totiž promlouvala srdcem, rty se jí chvěly, ale protože její hlas nebylo slyšet, Elí si myslel, že je opilá. Proto jí Elí řekl: „Jak dlouho tu budeš opilá? Prober se!“ Hana mu ale odpověděla: „Tak to není, můj pane. Jsem jen zdrcená. Nepila jsem víno ani opojný nápoj; jen jsem si vylévala duši před Hospodinem. Nepokládej svou služebnici za ničemnou ženu. Modlila jsem se tu z velikého zármutku a rozrušení.“ „Jdi v pokoj,“ řekl jí na to Elí, „a kéž ti Bůh Izraele dá, o co jsi jej úpěnlivě prosila.“ „Jsi ke své služebnici tak laskav!“ řekla Hana a když odešla, pojedla a smutek z její tváře zmizel.

19 Časně ráno vstali, a když se poklonili Hospodinu, vydali se zpátky
domů do Rámy. Elkána se pak se svou ženou Hanou miloval a Hospo-
20 din na ni nezapomněl. Než se rok s rokem sešel, Hana počala a porodila
syna. Dala mu jméno Samuel, *Vyslyšel Bůh*, neboť řekla: „Vyprosila jsem
ho od Hospodina.“

21 Když se pak Elkána znovu vydal s celou svou rodinou předložit
22 Hospodinu výroční oběť a splnit svůj slib, Hana nešla. „Až chlapce od-
kojím,“ řekla svému muži, „přivedu ho před Hospodina a zůstane tam
23 navždy.“ Na to jí Elkána řekl: „Dělej, jak myslíš. Zůstaň tu, než ho
odkojíš, a kéž Hospodin přivede tvůj slib k naplnění.“ A tak ta žena
zůstala se svým synkem a pečovala o něj, dokud ho neodkojila.

24 A když ho odkojila, vzala tříletého býčka, efu mouky a džbán vína
a odvedla chlapce do Hospodinova domu v Šílu. Bylo to ještě malé dítě.
25,26 Býčka porazili a chlapce přivedli k Elímu. „Můj pane,“ řekla Hana, „po-
slyš prosím. Jako že jsi, můj pane, živ, já jsem ta žena, která tu poblíž
27 tebe stála a modlila se k Hospodinu. Za toto dítě jsem se tehdy mod-
28 lila a Hospodin mi dal, o co jsem jej úpěnlivě prosila. Nyní ho tedy
odevzdávám Hospodinu, aby mu patřil po celý svůj život.“ A poklonili
se tam Hospodinu.

1 **2** Hana se tenkrát modlila těmito slovy:

„Mé srdce v Hospodinu jásá,
v Hospodinu svůj roh pozvedám,
svým protivníkům se teď směji,
tvá spása je mojí radostí.

2 Není svatého kromě Hospodina,
ne, není nikdo jako ty,
není skály, jako je náš Bůh!

3 Přestaňte s těmi pyšnými řečmi,
povýšenost vám proudí z úst,
Hospodin však je Bůh vševědoucí –
on lidské skutky posoudí.

4 Luky siláků rozlámaly se,
ti, kdo klopytali, síly nabyli.

1. SAMUELOVA 2

Kdo byli sytí, teď pro chléb nádeničí, 5
kdo byli hladoví, lačněť přestali.
Neplodné sedm narodí se,
mnohodětná však uvadne.

Hospodin dává smrt i život, 6
do hrobu i z hrobu uvádí.

Sesílá bídu, dává hojnost, 7
poníží a rovněž povýší.

Chudáka umí z prachu zvednout, 8
ubožáka bere ze smetiště,
dává jim místo mezi šlechtou,
usazuje je na čestných sedadlech.

Hospodinu patří zemské sloupy,
založil na nich celý svět.
On opatruje kroky svých věrných, 9
darebáci však zhynou v tmách.

Svou vlastní silou se nikdo neprosadí,
Hospodinovi protivníci budou zničeni. 10
Nejvyšší z nebe zaburácí,
končiny světa bude soudit Hospodin.

Hospodin obdaří svého krále silou,
roh svého pomazaného pozvedne!“

Elkána se pak vrátil domů do Rámy, ale chlapec zůstal u kněze 11
Elího, aby sloužil Hospodinu.

Elího synové

Elího synové byli ničemové. Nedbali na Hospodina ani na pravidla 12,13
ohledně kněží a lidu.^a Kdykoli někdo přinesl zápalnou oběť, přišel
kněžský mládenec, a jak se vařilo maso, vzal trojzubou vidlici a vrazil 14
ji do mísy nebo do hrnce, do pánve nebo do kotle. Co vidlice vytáhla,
to si kněz nechal. Takto se chovali ke všem Izraelcům, kteří přicházeli
do Šíla. Kněžský mládenec navíc přicházel, ještě než se zapálil tuk, a ří- 15
kal tomu, kdo obětoval: „Odevzdej knězi maso na pečení. Vařené maso

16 od tebe nevezme, jenom syrové.“ Když ten člověk namítal: „Nejdříve
se přece má zapálit tuk; potom si vezmi, co chceš,“ kněz odpovídal:
17 „Ne. Dej mi to hned. Když nedáš, zabavím to násilím!“ Tak se ti mladíci
dopouštěli před Hospodinem hrozného hříchu, neboť znevažovali
Hospodinovy oběti.

18 Tehdy před Hospodinem sloužil Samuel, hošík opásaný lněným
19 efodem. Matka mu dělávala i kabátek a každoročně mu ho přinášela,
20 když přicházela se svým mužem přinést výroční obět. Elí žehnal Elká-
novi i jeho ženě se slovy: „Kéž Hospodin dá, abys měl s touto ženou
potomky místo toho vyžádaného dítěte, které odevzdala Hospodinu.“
21 A tak se vraceli domů. Hospodin pak Hanu navštívil svou milostí, takže
počala a porodila tři syny a dvě dcery. Mládenec Samuel ale vyrůstal
u Hospodina.

22 Elí byl už velmi starý. Slýchával o všem, co prováděli jeho synové
celému Izraeli, i o tom, jak obcovali se ženami sloužícími u vchodu
23 do Stanu setkávání. „Co to provádíte?“ říkal jim. „Ode všech lidí se
24 o vás doslýchám hrozná věci. To ne, synové moji! Slyším nedobré
25 zprávy – vždyť svádíte Hospodinův lid! Hřeší-li člověk proti člověku,
Bůh může zasáhnout. Hřeší-li ale člověk proti Hospodinu, kdo se
ho zastane?“

Oni ale na otcova slova vůbec nedali, neboť Hospodinova vůle byla,
26 aby zemřeli. Chlapec Samuel však prospíval, rostl a byl milý jak Hos-
podinu, tak i lidem.

27 Za Elím přišel Boží muž a řekl mu: „Tak praví Hospodin: Cožpak
jsem se nezjevil rodu tvého praotce, když ještě byli otroky faraonova
28 domu v Egyptě? Právě jeho jsem si ze všech izraelských kmenů vyvolil
za kněze, aby vystupoval k mému oltáři, aby páčil kadidlo a nosil přede
mnou efod. Rodu tvého praotce jsem světil všechny ohnivé oběti synů
29 Izraele. Proč tedy pošlapáváte mé oběti a dary, které jsem určil Příbytku?
Svých synů sis vážíš více nežli mne. Vykrmili jste se tím nejlepším
z obětních darů mého lidu Izraele!

30 Proto takto praví Hospodin, Bůh Izraele: Řekl jsem sice, že tvůj dům
a tvůj otcovský rod zůstanou v mé službě navěky. Teď ale praví Hos-
podin: V žádném případě! Ty, kdo mne ctí, totiž poctím; ty, kdo mne
31 znevažují, však zostudím. Hle, přicházejí dny, kdy zlomím tvou moc

a moc tvého otcovského rodu! Nikdo v tvém domě se nedočká stáří. Uvidíš soužení, jež dolehne na můj Příbytek. Ačkoli se Izraeli přihodí mnoho dobrého, ve tvém rodu se nikdo stáří nedočká. Jestliže někoho z vás neodetnu od svého oltáře, oči mu vyhasnou a jeho duše se usouží. Celé to množství tvých potomků zemře předčasně. Důkazem toho ti bude to, co přijde na tvé dva syny Chofniho a Pinchase: oba zemrou v jediný den.

Já si pak vzbudím věrného kněze, který bude jednat podle mého srdce a podle mé duše. Jemu zbuduji trvalý dům a zůstane ve službě před mým Pomazaným navždycky. Každý, kdo bude zanechán z tvého domu, se mu půjde poklonit za kousek stříbra, za bochník chleba a řekne: „Zařad' mě, prosím, někam mezi kněží, ať mám alespoň co jíst!“

Tady jsem!

3 Chlapec Samuel sloužil pod Elího dohledem Hospodinu. V oněch dnech bývalo Hospodinovo slovo vzácné. Ani vidění nebylo časté.

Elí měl v té době už tak slabý zrak, že neviděl. Jednou v noci spal na svém obvyklém místě. Boží lampa ještě nezhasla. Samuel spal v Hospodinově svatostánku, kde byla Boží truhla. Vtom na Samuele zavolal Hospodin. „Tady jsem,“ odpověděl Samuel a rozběhl se za Elím. „Tady jsem,“ řekl mu. „volal jsi mne.“ Elí však odvětil: „Nevolal jsem tě. Jdi zase spát.“ A tak si šel lehnout.

Vtom na něj Hospodin znovu zavolal: „Samueli!“ Vstal tedy a šel za Elím. „Tady jsem, volal jsi mne,“ řekl mu. „Nevolal jsem tě, synu,“ odpověděl Elí. „Jdi zase spát.“ Samuel totiž ještě Hospodina neznal a Hospodinovo slovo mu ještě nebylo zjeveno.

Ale Hospodin zavolal Samuele znovu, potřetí. Vstal tedy a šel za Elím. „Tady jsem, volal jsi mne,“ řekl mu. Tehdy Elí pochopil, že chlapce volá Hospodin. Proto Samuelovi řekl: „Jdi spát, a když tě zavolá, řekni: ‚Mluv, Hospodine; tvůj služebník poslouchá.‘“ Samuel si tedy šel lehnout na své místo.

Vtom přišel Hospodin, stanul tam a zavolal tak jako předtím: „Samueli! Samueli!“ – „Mluv,“ odpověděl Samuel, „tvůj služebník poslouchá.“ Tehdy Hospodin Samuelovi řekl: „Hle, chystám se v Izraeli udělat věc,

12

12 která nikomu, kdo o ní uslyší, nepřestane znít v uších. Toho dne uvedu
 13 na Elího všechno, co jsem vyslovil proti jeho domu, od začátku až do
 14 konce.“ Oznámil jsem mu, že jeho dům navěky odsoudím kvůli provi-
 15 nění, o kterém věděl: Jeho synové znevažovali Boha, a on jim v tom
 16 nezabránil. Proto o Elího domě přísahám: Vina Elího domu nebude
 17 nikdy přikryta žádnou obětí ani darem!“

15 Samuel zůstal ležet až do rána, kdy měl jít otevřít dveře Hospodi-
 16 nova domu. Báł se totiž vyprávět to vidění Elímu. Ten si však Samuele
 17 zavolal: „Samueli, synu můj!“ – „Tady jsem,“ odpověděl Samuel. Elí se ho
 18 zeptal: „Co ti řekl? Prosím, nic přede mnou netaj. Ať tě Bůh potrestá
 19 a ještě ti přidá, jestliže mi zatajíš jediné slovo z toho, co ti řekl!“ A tak
 20 mu to Samuel všechno pověděl a nezatajil mu vůbec nic. Elí na to řekl:
 21 „On je Hospodin; ať učiní, co se mu zlíbí.“

19 Samuel pak rostl a Hospodin byl s ním a nedopustil, aby jediné z jeho
 20 slov selhalo. Celý Izrael od Danu až po Beer-šebu tak poznal, že Sa-
 21 muel je skutečně Hospodinův prorok. Hospodin se pak i nadále zjevoval
 v Šílu, kde se zjevil Samuelovi svým slovem.

1 **4** Samuel měl slovo pro celý Izrael.

Ichabod

2 Tehdy Izrael vytáhl do boje proti Filistincům. Izraelci se utábořili
 3 poblíž Eben-ezeru a Filistinci v Afeku. Když se Filistinci proti Izraeli
 4 sešikovali, rozpoutal se boj a Filistinci je porazili; pobili v poli asi čtyři
 5 tisíce mužů z izraelských řad. Když se lid vrátil do tábora, izraelští starší
 6 se ptali: „Proč nás dnes Hospodin před Filistinci porazil? Pojďme si ze
 7 Šíla přinést Truhlu Hospodinovy smlouvy! Ať přijde mezi nás a vysvo-
 8 bodí nás z ruky našich nepřátel.“

4 A tak lid poslal do Šíla, aby odtamtud přinesli Truhlu smlouvy Hos-
 5 podina zástupů trůnícího na cherubech. S Truhlou Boží smlouvy šli
 6 oba Elího synové, Chofni a Pinchas. Když přinášeli Truhlu Hospodino-
 7 vy smlouvy do tábora, všechen Izrael spustil mohutný pokřik, až du-
 8 něla země.

6 Jakmile ten pokřik zaslechli Filistinci, ptali se: „Co je to v hebrejském
 7 táboře za pokřik?“ Když se dozvěděli, že do tábora přišla Truhla Hos-
 8 podinova, dostali Filistinci strach. Řekli si totiž: „To bůh přišel do jejich

tábora! Běda nám!“ Říkali: „Nic takového tu ještě nebylo! Běda nám! 8
 Kdo nás vysvobodí z ruky těchto mocných bohů? To jsou ti bohové, 9
 kteří bili Egypt všemožnými ranami na poušti! Jen odvahu! Vzmuzte 10
 se, Filistinci, ať nemusíme sloužit Hebrejům, jako oni sloužili vám. 11
 Vzmuzte se a bojujte!“ A Filistinci bojovali. Izrael byl poražen a rozu-
 tekli se každý domů. Byla to hrozná porážka; z Izraele padlo třicet tis-
 íc pěších a Boží truhla padla do zajetí. Oba Elího synové, Chofni
 a Pinchas, zemřeli.

Nějaký Benjamíнец toho dne zběhl z bitvy a dorazil do Šíla. Rou- 12
 cho měl roztržené a na hlavě hlínu. Když dorazil, Elí právě seděl na 13
 stolci u cesty a vyhlížel, plný obav o Boží truhlu. Jakmile ten muž dorazil 14
 se zprávou do města, celé město propuklo v nářek. Když Elí zaslechl 15
 ten hlasitý křik, ptal se: „Co je to za rozruch?“ Onen muž zatím při- 16
 spěchal, aby mu to oznámil. (Elímu bylo devadesát osm let a oči už mu 17
 nesloužily, takže neviděl.) „Právě jdu z bitvy, vlastně jsem z dnešní bitvy 18
 utekl,“ řekl onen muž Elímu. „Co se stalo, synu?“ zeptal se Elí. A tak 19
 mu oznámil tu novinu: „Izrael se dal před Filistinci na útěk. Lid utrpěl 20
 hroznou porážku. Oba tví synové, Chofni a Pinchas, padli. A Boží truhla 21
 padla do zajetí.“ 22

Jakmile zmínil Boží truhlu, spadl Elí pozpátku ze svého stolce vedle 18
 brány, zlomil si vaz a zemřel. Byl totiž starý a těžký. Tento muž vedl 19
 Izrael čtyřicet let. Jeho snacha, Pinchasova manželka, byla těhotná 20
 a měla родit. Když uslyšela zprávu, že Boží truhla je v zajetí a že její 21
 tchán i manžel jsou mrtví, zhroutila se a porodila, neboť ji přemohly 22
 bolesti. Ženy, které jí pomáhaly, jí ve chvíli, kdy umírala, řekly: „Neboj 20
 se, máš syna!“ Ona však neodpovídala, jako by nevnímala. Chlapce po- 21
 jmenovala Ichabod, *Nesláva*, neboť řekla: „Sláva se vytratila z Izraele.“ 22
 To kvůli zajetí Boží truhly a kvůli svému tchánu a manželovi řekla: „Sláva 22
 se vytratila z Izraele, Boží truhla je pryč!“

Truhla mezi Filistinci

5 Boží truhly se zmocnili Filistinci a dopravili ji z Eben-ezeru do 1
 Ašdodu. Pak ji vzali, vnesli ji do Dágonova chrámu a postavili ji 2
 vedle Dáгона. Druhý den Ašdodané vstali, a hle – Dágon leží tváří 3
 k zemi před Truhlou Hospodinovou! A tak Dáгона zvedli a vrátili na 4
 místo. Druhý den ráno vstali a hle – Dágon leží tváří k zemi před

Truhlou Hospodinovou a Dágonova hlava i obě ruce leží ulomeny na prahu. Zůstal z něj jenom trup. (Proto Dágonovi kněží a vůbec všichni, kdo vstupují do Dágonova chrámu v Ašdodu až dodnes nestoupají na Dágonův práh.)

Na Ašdodany pak těžce dolehla ruka Hospodinova – přinesla pohromu a Ašdod i s okolím ranila nádory. Když obyvatelé Ašdodu viděli, co se děje, říkali: „Truhla izraelského boha u nás nemůže zůstat. Jeho ruka drtí nás i našeho boha Dáгона!“ Obeslali proto všechny filistinské vládcce, shromáždili je k sobě a pravili: „Co máme dělat s truhlou izraelského boha?“ Usnesli se potom, že ji převezme město Gat, a tak tam Truhlu Boha Izraele přestěhovali.

Jakmile ji tam ale přestěhovali, ruka Hospodinova způsobila ve městě nesmírnou hrůzu a ranila tamní obyvatele od nejmenšího po největšího tak, že se jim vyrazily nádory. A tak Boží truhlu odeslali do Ekronu.

Když ale Boží truhla přicházela do Ekronu, dali se Ekroňané do křiku: „Stěhují sem truhlu izraelského boha! To nás chtějí s celým naším lidem zahubit!“ Obeslali proto a shromáždili všechny filistinské vládcce: „Pošlete truhlu izraelského boha pryč,“ žádali. „Ať se vrátí, kam patří. Jenom ať nás s naším lidem nezahubí.“ Po celém městě se totiž rozšířila smrtelná hrůza. Boží ruka na ně dolehla velmi těžce. Ti, kdo nezemřeli, byli raněni nádory a křik toho města stoupal až k nebi.

Truhla se vrací

6 Hospodinova truhla zůstala ve filistinském kraji sedm měsíců. Filistinci svolali své kněze a věštce: „Co máme dělat s Hospodinovou truhlou?“ ptali se. „Oznamte nám, jak ji máme poslat, kam patří.“ Ti odpověděli: „Až budete odesílat truhlu izraelského boha, neodesílejte ji s prázdnou. Rozhodně ji musíte poslat zpátky s odškodněním. Tak se uzdravíte a poznáte, proč se jeho ruka od vás neodvracela.“

„A jaké odškodnění s ní máme poslat zpět?“ otázali se. „Pět zlatých nádorů a pět zlatých kryš podle počtu filistinských vládců,“ zněla odpověď, „neboť tatáž pohroma postihla všechny včetně vašich vládců.“ Zhotovte podobizny svých nádorů a podobizny kryš, které ničí vaši zem, a vzdejte čest bohu Izraele. Snad nadlehčí svou ruku nad vámi, vašimi bohy i vaší zemí. Proč byste měli zatvrzovat své srdce, jako to udělali Egypťané a farao? Když se s nimi tento bůh vypořádal, nakonec

je stejně propustili a oni šli. Proto teď připravte jeden nový vůz a dvě 7
 otelené krávy, na něž nebylo nikdy vloženo jho. Obě krávy zapřáhněte 8
 do vozu a jejich telata od nich odveďte domů. Vezměte Hospodinovu 9
 truhlu, naložte ji na vůz, ty zlaté předměty, které s ní vracíte jako od-
 škodnění, přidejte do mošny po straně a pošlete ji pryč. Pak uvidíte:
 Zamíří-li do svého kraje směrem k Bet-šemeši, pak nám toto hrozné
 neštěstí způsobil on. Pokud ne, budete vědět, že nás nezasáhla jeho
 ruka, ale stalo se nám to náhodou.“

A tak to udělali. Vzali dvě otelené krávy, zapřáhli je do vozu a jejich 10
 telata zavřeli doma. Hospodinovu truhlu naložili na vůz spolu s moš- 11
 nou, v níž byly ty zlaté krysy a podobizny nádorů. Krávy zamířily rov- 12
 nou k Bet-šemeši. Šly stále stejným směrem po téže silnici. Bučely, ale
 neuhnuly napravo ani nalevo. Filistínští vládci kráčeli za nimi až k hra-
 nici u Bet-šemeše.

Obyvatelé Bet-šemeše právě v údolí sklízeli pšenici. Když pozvedli zrak 13
 a spatřili Truhlu, ten pohled je rozradostnil. Vůz dojel až k poli Jozuy 14
 Betšemešského a zastavil tam u velikého kamene. Místní pak ten vůz
 rozštíпали na dříví a krávy přinesli jako zápalnou oběť Hospodinu. Le- 15
 vité hned složili Truhlu Hospodinovu a s ní i mošnu, ve které byly ony
 zlaté předměty, a položili je u toho velikého kamene. Obyvatelé Bet- 16
 šemeše toho dne přinášeli zápalné oběti a připravili obětní hody Hos-
 podinu. Když to pětice filistinských vládců viděla, vrátili se toho dne
 zpátky do Ekronu.

Toto jsou zlaté nádory, které Filistinci vrátili jako odškodné Hospo- 17
 dinu: jeden za Ašdod, jeden za Gazu, jeden za Aškelon, jeden za Gat
 a jeden za Ekron. I zlatých krys bylo do počtu podle všech filistinských 18
 měst náležejících oněm pěti vladařům od opevněného města až po
 venkovskou obec. Onen veliký kámen, na který složili Hospodinovu
 truhlu, je toho svědkem až dodnes na poli Jozuy Betšemešského.

Hospodin ale srazil ty obyvatele Bet-šemeše, kteří nahlíželi do Tru- 19
 hly Hospodinovy. Ranil sedmdesát mužů (z celkem padesáti tisíc mužů).
 Lid pak držel smutek, protože Hospodin ranil lid tou hroznou ranou.
 Proto si obyvatelé Bet-šemeše říkali: „Kdo může obstát před Hospodin- 20
 em, tak svatým Bohem? A ke komu má zamířit od nás?“ A tak vyslali 21
 posly k obyvatelům Kiriat-jearimu: „Filistinci vrátili Truhlu Hospodin-
 ovu! Pojdte si jí odnést k sobě.“

1 **7** Kiriat-jearimští tedy přišli a Hospodinovu truhlu si odnesli. Vešli
s ní do Abinadabova domu na kopci a posvětili jeho syna Eleazara,
aby ji střežil.

Soudce Samuel

2 Od chvíle, kdy Truhla spočinula v Kiriat-jearimu, uběhlo mnoho let.
Po dvaceti letech, když se celý dům Izraele roztoužil po Hospodinu,
3 promluvil Samuel k celému domu Izraele: „Obracíte-li se k Hospodinu
celým srdcem, odstraňte ze svého středu cizí bohy i obrazy Aštarot.
Přimknete se srdcem k Hospodinu a služte jen jemu! Pak vás zachrání
4 z ruky Filistinců.“ Nato synové Izraele odstranili baaly i aštarty a začali
sloužit jen Hospodinu.

5 Samuel dále pravil: „Shromážděte celý Izrael do Micpy, abych se za
6 vás modlil k Hospodinu.“ Shromáždili se tedy do Micpy. Čerpali vodu,
vylévali ji před Hospodinem, postili se toho dne a prohlašovali tam:
„Zhřěšili jsme proti Hospodinu.“ Tak se Samuel v Micpě stal izraelským
soudcem.

7 Když se Filistinci doslechli, že se Izraelci shromáždili do Micpy, vy-
táhli filistinští vládci proti Izraeli. Jakmile to Izraelci uslyšeli, dostali
8 z Filistinců strach a říkali Samuelovi: „Ted' nesmíš mlčet! Nepřestávej
za nás volat k Hospodinu, našemu Bohu, ať nás vysvobodí z ruky Filis-
9 tinců!“ Samuel tedy vzal jedno ještě neodstavené jehně a přinesl je celé
jako zápalnou oběť Hospodinu. Pak volal k Hospodinu za Izrael a Hos-
10 podin mu odpověděl. Zatímco Samuel přinášel zápalnou oběť, Filis-
tinci se už chystali k útoku na Izrael. Hospodin ale toho dne nad Fi-
listinci zaburácel mohutným hromem, takže propadli zmatku a byli
11 před Izraelem poraženi. Izraelští muži vyrazili z Micpy, pustili se za
12 Filistinci a pobíjeli je až pod Bet-kar. Tehdy vzal Samuel jeden kámen,
umístil ho mezi Micpu a Šen a nazval ho Eben-ezer, *Kámen pomoci*.
Řekl totiž: „Až sem nám pomohl Hospodin.“

13 Filistinci tedy byli poraženi a přestali útočit na území Izraele. Po
všechny Samuelovy dny byla ruka Hospodinova proti Filistincům. Města
14 od Ekronu až po Gat, která Filistinci předtím Izraeli vzali, byla znovu
dobyta a Izrael osvobodil z jejich rukou i území v jejich okolí. Také
mezi Izraelem a Emorejci vládl mír.

15,16 Samuel soudil Izrael po všechny dny svého života. Rok co rok se
vydával na cestu a obcházel Bet-el, Gilgal i Micpu a na všech těchto

místech soudil Izrael. Potom se vracel do Rámy, kde bydlel, a soudil Izrael i tam. Tam také postavil oltář Hospodinu. 17

Chceme krále!

8 Když potom Samuel zestárl, ustanovil za soudce v Izraeli své syny. Jeho prvorozený syn se jmenoval Joel, druhý Abiáš a byli soudci v Beer-šebě. Nechodili však po cestách svého otce. Šlo jim o zisk, brali úplatky a překrucovali právo. 1
2
3

Všichni starší Izraele se tehdy sešli a vydali se za Samuelem do Rámy. „Pohled,“ řekli mu, „ty už jsi starý a tví synové nechodí po tvých cestách. Raději nám tedy ustanov krále, ať nás vede – tak je to přece u všech národů.“ 4
5

Když ale řekli: „Dej nám krále, ať nás vede,“ Samuelovi se to nelíbilo. Modlil se proto k Hospodinu a Hospodin Samuelovi řekl: „Poslechni hlas lidu ve všem, co ti říkají. Nepohrdli přece tebou, ale mnou, abych nebyl jejich králem. Přesně jako se chovali ode dne, kdy jsem je vyvedl z Egypta, až dodnes – když mne opouštěli a sloužili cizím bohům – tak se zachovali i k tobě. Proto je teď poslechni. Důrazně je však varuj a vylož jim, jakým způsobem nad nimi bude král vládnout.“ 6
7
8
9

Samuel tedy pověděl všechna Hospodinova slova lidu, který se na něm dožadoval krále. „Toto je způsob, jakým nad vámi bude vládnout král,“ řekl. „Vezme vám syny, aby mu dělali vozataje a jezdcy a aby běhali před jeho vozem. Některé ustanoví za velitele nad tisíci nebo nad padesáti, jiné nechá orat jeho pole a sklízet jeho sklizeň a další pro něj budou vyrábět válečnou výzbroj a vozovou výstroj. Vezme vám dcery, aby mu vařily, pekly a připravovaly voňavky. Vezme vám nejlepší pole, vinice i olivy a rozdá je svým dvořanům. Vaši setbu i vaše vinice zdaní desátkem a ten rozdá svým komorníkům a dvořanům. Vezme si vaše nejlepší služebníky – mládence i děvčety – i vaše osly, aby pracovali pro něj. Vaše ovce a kozy zdaní desátkem. I vy sami nakonec budete jeho otroky. Přejde den, kdy budete naříkat, že jste se rozhodli pro krále, ale Hospodin tehdy vaše volání nevyslyší.“ 10
11
12
13
14
15
16
17
18

Lid ale odmítl Samuele poslechnout. „Ne!“ prohlásili. „Chceme mít nad sebou krále. Ať jsme jako všechny národy; ať nám vládne vlastní král, ať nás vede, ať za nás bojuje!“ Samuel tedy vyslechl všechna slova lidu a oznámil je Hospodinu. Hospodin Samuelovi řekl: „Poslechni je a nastol jim krále.“ Samuel tedy Izraelcům pověděl: „Vraťte se všichni domů.“ 19
20
21
22

To je ten muž

- 1 **9** Byl jeden muž z Benjamína, jmenoval se Kíš, syn Abiele, syna Cero-
rova, syna Bechoratova, syna Afiachova. Byl to mezi Benjamínci
2 vynikající muž. Ten měl syna jménem Saul, mládence tak pěkného, že
mezi syny Izraele nebylo pěknějšího. O hlavu převyšoval všechny
ostatní.
- 3 Saulovu otci Kíšovi se jednou zatoulaly oslice. Kíš proto řekl svému
synu Saulovi: „Vezmi s sebou jednoho mládence a vyprav se ty oslice
4 hledat.“ Prošel tedy Efraimské hory, prošel kraj Šališa, ale nenašli nic.
Prošli kraj Šaalim a zase nic. Prošel kraj Jemini, a pořád nic nenašli.
- 5 Když dorazili až do kraje Cuf, řekl Saul mládenci, kterého měl
s sebou: „Pojďme se vrátit, ať se můj otec místo o oslice nezačne bát
6 o nás.“ On mu odpověděl: „Víš co? V tomhle městě bývá Boží muž. Je
to vážený člověk; všechno, co řekne, se opravdu stane. Co se tam teď
7 vydat? Třeba nám ukáže cestu, kterou máme jít.“ Saul na to mládenci
odpověděl: „Co ale tomu muži přineseme, když za ním půjdeme?
8 Jídlo nám už v mošnách došlo. Nemáme pro Božího muže žádnou
odměnu. Co u sebe máme?“ „Podívej,“ odpověděl mládenec Saulovi,
„mám u sebe čtvrt šekelu stříbra.“ Dám je Božímu muži, aby nám ukázal
9 cestu.“ (Když se v dávných dobách v Izraeli někdo šel dotázat Boha,
říkal: Pojďme, půjdeme za vidoucím. Dnešní prorok byl tehdy nazýván
10 vidoucím.) Saul tedy svému mládenci řekl: „Dobrá, pojďme tedy.“ A tak
šli do města, kde byl Boží muž.
- 11 Když pak stoupali nahoru k městu, potkali se s děvčkami, které vyšly
12 pro vodu. „Je tu vidoucí?“ zeptali se jich. „Ano,“ odpověděly jim, „kousek
před tebou. Pospěš si! Přišel dnes do města, protože lidé pořádají na
13 návrší obětní hostinu. Vyhledejte ho, hned jak přijdete do města,
než se vydá k hostině na návrší. Lidé nezačnou jíst, dokud nepřijde,
14 protože on má obětní hod požehnat. Teprve pak se pozvaní dají do
jídla. Když vyrazíte hned, zastihnete ho právě včas.“ Šli tedy do města.
Jakmile vešli do města, hle – jde proti nim Samuel a míří vzhůru na
navrší.
- 15,16 Den před Saulovým příchodem Hospodin Samuelovi prozradil:
„Zítřa touto dobou k tobě pošlu muže z kraje Benjamín a ty jej poma-
žeš za vůdce nad svým lidem Izraelem. On vysvobodí můj lid z ruky

Filistinců. Shlédl jsem totiž na svůj lid, neboť ke mně dolehl jejich nářek.“

Jakmile Samuel spatřil Saula, Hospodin promluvil: „Hle, to je ten muž, o němž jsem ti řekl, že bude spravovat můj lid.“ Saul uprostřed brány přistoupil k Samuelovi a požádal ho: „Ukaž mi, prosím, kde tu bydlí vidoucí.“ – „Já jsem vidoucí,“ odpověděl mu Samuel. „Pojď přede mnou na návrší; dnes budete jíst se mnou. Než se s tebou ráno rozloučím, povím ti všechno, co máš na srdci. A o ty oslice, které se ti před třemi dny ztratily, si nedělej starosti. Už se našly. Vždyť ke komu se upíná touha celého Izraele? Přece k tobě a tvému otcovskému rodu!“ – „Co?“ odpověděl Saul. „Já jsem přece Benjamínek, z nejmenšího kmene v Izraeli! A můj rod je navíc ze všech benjamínských rodů ten poslední. Co mi to tu říkáš?“

Samuel ale Saula i s jeho mládcem vzal, přivedl je do síně a dal jim čelní místo mezi pozvanými, kterých bylo asi třicet. Samuel řekl kuchaři: „Přines tu porci, kterou jsem ti dal; tu, o níž jsem ti řekl, ať ji dáš stranou.“ Kuchař tedy vytáhl kýtu i s tím, co bylo na ní, a položil ji před Saula. Samuel řekl: „To bylo připraveno pro tebe. Přijmi to a jez. Pro tuto chvíli, právě pro tebe to bylo určeno, ještě než jsem pozval ostatní.“ A tak Saul toho dne pojedl se Samuelem.

Když potom sestoupili z návrší do města, Samuel ještě se Saulem hovořil na střešní terase. Brzy ráno, ještě za rozbřesku pak Samuel zavolal na Saula na střeše: „Vstávej, ať se s tebou rozloučím.“ Saul tedy vstal a společně se Samuelem vyšli ven. Když se blížili k okraji města, Samuel Saulovi řekl: „Pošli toho mládence napřed.“ Když odešel, dodal: „Zastav se na chvíli. Uslyšíš ode mne Boží slovo.“

Proměněné srdce

10 Tehdy vzal Samuel nádobku s olejem, vylil mu ji na hlavu a políbil jej. Pak řekl: „Hospodin tě právě pomazal za vůdce nad jeho dědictvím. Až dnes půjdeš ode mne, u hrobu Ráchel na benjamínském území v Celcachu potkáš dva muže. Řeknou ti: ‚Ty oslice, které jsi šel hledat, se našly. Tvůj otec už nemá starost o oslice, ale bojí se o vás. Říká si: ‚Co můj syn? Co si počnu?‘“

Potom odtud půjdeš dál, až přijdeš k táborskému dubu, kde tě potkají tři muži putující za Bohem do Bet-elu. Jeden ponese tři kůzlata,

4 druhý tři pecny chleba a třetí džbán vína. Pozdraví tě, dají ti dva chleby
a ty je od nich přijmeš.

5 Potom přijdeš na Gibeá-elohim, *Boží vrch*, kde je filistinská posádka.
Jakmile vejdeš do města, potkáš průvod proroků. S citerou, tamburí-
6 nou, píšťalou a lyrou v čele budou v prorockém vytržení sestupovat
z návrší. Tehdy tě uchvátí Duch Hospodinův, začneš prorokovat s nimi
7 a proměníš se v jiného člověka. Až se ti vyplní tato znamení, dělej, co
8 se ti naskytne, neboť Bůh je s tebou. Půjdeš přede mnou dolů do Gil-
galu. Věz, že jdu za tebou, abych obětoval zápalné a pokojné oběti.
Budeš ale muset čekat sedm dní, než za tebou přijdu a oznámím ti, co
máš dělat.“

9 Když se pak Saul otočil, aby od Samuele odešel, Bůh proměnil jeho
10 srdce v jiné. Toho dne se také vyplnila všechna ta znamení. Když přišli
ke Gibeji, hle – přímo proti nim jde průvod proroků. Vtom se ho
zmocnil Duch Hospodinův a on s nimi upadl do prorockého vytržení.
11 Když všichni, kdo ho znali z dřívějška, viděli, jak prorokuje s proroky,
říkali jeden druhému: „Co se to Kíšovu synovi stalo? To už i Saul patří
12 k prorokům?“ Jeden místní k tomu řekl: „A koho mají za otce?“ Tak
13 vzniklo přísloví: To už i Saul patří k prorokům? Když ho prorocké
vytržení opustilo, odešel domů.

14 „Kde jste chodili?“ ptal se Saulův strýc Saula a jeho mládence. „Hle-
dali jsme oslice. Když jsme viděli, že nejsou k nalezení, šli jsme za Sa-
15 muelem,“ odpověděl Saul. „Tak mi pověz, co vám Samuel řekl,“ ptal se
16 dál Saulův strýc. „Ujistil nás, že se oslice našly,“ odvětil Saul. To, co
Samuel řekl ohledně kralování, mu ale neprozradil.

Saul králem

17,18 Samuel potom svolal lid k Hospodinu do Micpy, kde Izraelcům řekl:
„Tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Já jsem přivedl Izrael z Egypta a vy-
svobodil vás z ruky Egyptanů i z ruky všech království, která vás utlačo-
19 vala. Vy jste ale dnes zavrhli svého Boha, který vás vysvobozuje ze všech
vašich neštěstí a úzkostí. Řekli jste: ‚Ustanov nad námi krále.‘ Teď se
tedy podle svých kmenů a rodů postavte před Hospodinem.“

20 Samuel pak nechal předstupovat všechny izraelské kmeny. Los označil
21 kmen Benjamín. Nechal tedy po jednotlivých rodech přistupovat kmen
Benjamín a označen byl rod Matri. Nakonec byl označen Saul, syn Kíšův.

Hledali ho, ale nenašli. Ptali se proto Hospodina dále: „Přišel už ten muž sem?“ Hospodin odpověděl: „Schovává se tamhle mezi výstrojí.“ Rozběhli se tam pro něj. Když se pak postavil doprostřed lidu, o hlavu převyšoval všechny ostatní. Tehdy Samuel všemu lidu řekl: „Vidíte, koho vám Hospodin vybral? V celém lidu mu není rovného.“ Nato všechen lid zvolal: „Ať žije král!“

Samuel tehdy lidu vysvětlil zákony o království,^a zapsal je do knihy a uložil před Hospodinem. Potom Samuel propustil všechen lid domů. Také Saul odešel domů do Gibeje, doprovázen oddílem bojovníků, jejichž srdcí se dotkl Bůh. Nějací ničemové ale říkali: „Tenhle že nás zachrání?“ Pohrdli jím a nevzdali mu hold. On ale jako by to neslyšel.

Záchrana Jábeše

11 Potom přitáhl Nachaš Amonský a utábořil se proti Jábeš-gileádu. Všichni obyvatelé Jábeše Nachašovi vzkázali: „Uzavři s námi smlouvu a budeme ti sloužit.“ Nachaš Amonský jim ale odpověděl: „Uzavřu ji s vámi tak, že každému z vás vyloupnu pravé oko, abych potupil celý Izrael.“ Starší z Jábeše ho požádali: „Dej nám sedm dní, ať rozešleme posly do celého Izraele. Pokud nás nikdo nepřijde zachránit, vzdáme se ti.“ Když pak ti poslové přišli do Saulovy Gibeje a vyprávěli to všechno lidu, dali se všichni do hlasitého pláče.

Saul se právě vracel se svým dobytkem z pole. „Co je lidem, že pláčou?“ ptal se. A tak mu vyprávěli, co říkali obyvatelé Jábeše. Jakmile Saul ta slova uslyšel, zmocnil se ho Duch Hospodinův a vzplanul nesmírným hněvem. Vzal jeden pár volů, rozsekal je na kusy a rozeslal po těch poslech do celého Izraele se slovy: „Takhle dopadne dobytek toho, kdo nejde se Saulem a Samuelem!“ Na lid padla hrůza z Hospodina a vytáhli jako jeden muž. Nechal je nastoupit v Bezecku: Izraelců bylo 300 000 a mužů z Judy 30 000. Poslům, kteří za nimi přišli, pak řekli: „Toto vzkazte obyvatelům Jábeš-gileádu: Zítra okolo poledne k vám přijde záchrana.“ Poslové se tedy vrátili a oznámili to obyvatelům Jábeše. Ti se zaradovali a vzkázali Amoncům: „Zítra se vám vzdáme a vy s námi naložíte, jak uznáte za vhodné.“ Druhého dne Saul rozdělil své muže do tří oddílů. Během poslední hlídky nad ránem vpadli do tábora a pobíjeli Amonce až do poledne. Nějací zbyli, ale ti se rozutekli, takže z nich nezůstali ani dva pospolu.

12 Lid tehdy řekl Samuelovi: „Kdo že se ptal: ‚To nám bude kralovat
13 Saul?‘ Dej nám ty muže, ať je zabijeme!“ Saul ale prohlásil: „V tento den
nebude nikdo zabit; Hospodin dnes přece Izraeli daroval vítězství.“

14 Samuel nato řekl lidu: „Pojďme teď do Gilgalu a potvrdíme tam
15 království.“ A tak se všichni lid vydal do Gilgalu, kde Saula před Hos-
podinem prohlásili za krále. Obětovali před Hospodinem pokojné oběti
a Saul tam se všemi Izraelci pořádal velikou oslavu.

Samuelova korunovační řeč

1 **12** Samuel tehdy promluvil ke všemu Izraeli: „Hledte, poslechl
2 jsem vás ve všem, co jste mi říkali, a ustanovil jsem nad vámi
3 krále. Teď vás tedy povede král. Já už jsem starý a šedivý a moji synové
4 jsou mezi vámi. Vedl jsem vás od svého mládí až dodnes. Tady jsem.
5 Odpovězte mi před Hospodinem a před jeho pomazaným: Vzal jsem
někomu býka? Vzal jsem někomu osla? Ukřivdil jsem někomu? Ublížil
jsem někomu? Vzal jsem od někoho úplatek, abych nad něčím přimhouřil
6 oko? Pokud ano, nahradím vám to.“ Odpověděli: „Nekřivdil jsi nám,
7 neublížil jsi nám ani jsi od nikoho nic nevzal. Samuel jim na to řekl:
8 „Hospodin je před vámi svědkem a také jeho pomazaný je dnes svědkem,
že jste na mně nic nenalezli.“ – „Ano, je svědkem,“ odpověděli.

6 Samuel tehdy lidu řekl: „Ano, Hospodin, který ustanovil Mojžíše
7 a Árona a který vyvedl vaše otce z Egypta. Nyní předstupte, abych se
s vámi před Hospodinem soudil o všech Hospodinových spravedlivých
scutcích, které pro vás a vaše otce vykonal:

8 Poté, co Jákob odešel do Egypta, vaši otcové volali k Hospodinu a on
jim poslal Mojžíše a Árona. Ti vaše otce vyvedli z Egypta a usadili je na
9 tomto místě. Oni však na Hospodina, svého Boha, zapomněli. Vydal je
tedy do rukou Sisery, velitele chacorského vojska, a také do rukou Fi-
listinců a do rukou moábského krále. Ti všichni proti nim bojovali. Tehdy
10 volali k Hospodinu: ‚Zhrěšili jsme! Opustili jsme Hospodina a sloužili
jsme baalům i aštartám. Teď nás ale zachraň z rukou našich nepřátel
11 a budeme sloužit tobě!‘ Hospodin tedy posílal Jerub-baala, Baráka, Jif-
tacha a Samuele, aby vás zachránil z rukou vašich okolních nepřátel,
12 takže jste bydlili v bezpečí. Potom jste uviděli, jak proti vám táhne
amonský král Nachaš, a řekli jste mi: ‚To ne. Ať nad námi vládne král.‘
Vaším králem je ale Hospodin, váš Bůh!

Nuže, zde je král, kterého jste si vybrali a vyžádali. Pohledte: Hospodin ho nad vámi ustanovil za krále. Budete ctít Hospodina, sloužit mu a poslouchat ho? Nebudete se vzpírat Hospodinovým příkazům a půjdete za Hospodinem, svým Bohem – vy i král, který nad vámi vládne? Jestliže totiž nebudete poslouchat Hospodina a budete se vzpírat jeho příkazům, bude Hospodinova ruka proti vám, tak jako byla proti vašim otcům.

Předstupte znovu a pohledte, jak velikou věc Hospodin způsobí před vašimi očima. Není snad právě sklizeň pšenice? Budu volat k Hospodinu, aby seslal hromobití a déšť. Tehdy jasně pochopíte, jak veliké zlo jste v Hospodinových očích spáchali, když jste si vyžádali krále.“

Samuel tedy volal k Hospodinu a Hospodin toho dne seslal hromobití a déšť. Všechnen lid pak měl před Hospodinem i před Samuelem velikou bázeň. „Modli se za své služebníky k Hospodinu, svému Bohu, abychom nezemřeli,“ řekl pak všechnen lid Samuelovi. „Ke všem svým hříčům jsme přidali ještě tu zlou věc, že jsme si vyžádali krále!“

„Nebojte se,“ odpověděl jim Samuel. „Provedli jste sice všechno to zlo, jen se však neodvracejte od Hospodina, ale služte mu celým srdcem. Neodvracejte se k marnostem, které nemohou nijak prospět ani zachránit – vždyť jsou to marnosti! Hospodin pro své veliké jméno svůj lid neopustí, protože se rozhodl učinit vás svým lidem. Také mne ať ani nenapadne hřešit proti Hospodinu a přestat se za vás modlit. Budu vám ukazovat cestu dobrou a přímou. Jen ctěte Hospodina a služte mu věrně celým srdcem. Považte, jak veliké věci pro vás vykonal. Budete-li však přesto jednat zle, budete i se svým králem zničeni.“

Saulovo selhání

13 Uplynul rok Saulova kralování. Když začal nad Izraelem kralovat druhým rokem, vybral z Izraele tři tisíce mužů. Dva tisíce jich bylo se Saulem v Michmasu a v betelských horách a tisíc s Jonatanem v benjamínské Gibeji. Zbytek lidu poslal zpátky domů.

Jonatan pobil filistinskou posádku v Gebě. Filistinci se to dozvěděli, a tak Saul nechal po celé zemi zatroubit na beraní roh se slovy: „Ať to Hebrejové slyší!“ Když se celý Izrael doslechl, že Saul pobil filistinskou posádku a poštal tak Filistince na Izrael, lid se shromáždil k Saulovi do Gilgalu. Také Filistinci se shromáždili, aby bojovali s Izraelem –

30 000 vozů, 6 000 jezdců a lidu jako písku na mořském břehu. Vytáhli a utábořili se v Michmasu na východ od Bet-avenu. Když Izraelci viděli, že jsou v úzkých a že vojsko je v tísní, poschovávali se v jeskyních, v houštinách, v rozsedlinách, vyhloubeninách a jamách. Někteří Hebrejové se brodili i přes Jordán do kraje Gád a Gileád.

Saul se stále držel v Gilgalu a všichni jeho muži se třásli strachy. Čekal sedm dní, než se dostaví Samuel, jenže ten do Gilgalu stále nepřicházel a Saulovo vojsko se začínalo rozprchávat. Proto řekl: „Přineste ke mně oběť zápalnou i pokojnou.“ A obětoval zápalnou oběť.

Jakmile byl s obětí hotov, hle – přichází Samuel! Saul mu vykročil naproti, aby ho přivítal. Samuel mu však řekl: „Cos to udělal?“ Saul odpověděl: „Když jsem viděl, že se lid rozbíhá a ty v dohodnutý čas nejdeš a že se Filistinci shromažďují v Michmasu, řekl jsem si: Filistinci mě teď v Gilgalu přepadnou, a já jsem si ještě nenaklonil Hospodina. Proto jsem se odhodlal přinést tu oběť sám.“

„Zachoval ses jako hlupák!“ zvolal Samuel. „Nesplnil jsi rozkaz, který ti dal Hospodin, tvůj Bůh. Vždyť Hospodin by tvé kralování nad Izraelem utvrdil na věky! Teď ale tvé kralování neobstojí. Hospodin si už našel muže podle svého srdce. Jeho určil za vůdce svého lidu, protože ty jsi nesplnil, co ti Hospodin přikázal.“ Potom Samuel vstal a odešel z Gilgalu do Gibeje Benjamínovy.

Saul spočetl vojsko, které zůstalo při něm – asi 600 mužů. Saul se svým synem Jonatanem a s muži, kteří s ním ještě zůstali, se tedy drželi v Gibeji Benjamínově, zatímco Filistinci tábořili v Michmasu. Z filistinského tábora vyrazily tři oddíly nájezdníků. Jeden oddíl se vydal směrem k Ofře v šualském kraji. Druhý oddíl se vydal směrem k Bet-choronu a třetí směrem k poušti, ke srázu nad údolím Ceboim.

V celé izraelské zemi nebyl jediný kovář. Filistinci si totiž řekli: „Aby si ti Hebrejové nemohli dělat meče nebo kopí.“ Celý Izrael si tedy chodil k Filistincům nechat brousit radlice, motyky, sekyry i srpy. Broušení pluhu nebo motyky stálo dvě třetiny šekelu, broušení vidlí, sekyr nebo ostření bodce pak třetinu šekelu. Ve válce tedy všem Saulovým a Jonatanovým mužům scházely meče i kopí. Jen Saul a jeho syn Jonatan je měli.

Filistinská hlídka se zatím přesunula k průsmyku Michmas.

Statečný Jonatan

14 Jednoho dne řekl Saulův syn Jonatan svému zbrojnošovi: „Pojď, 1
pronikneme k té filistinské hlídce tamhle naproti.“ Svému otci 2
to ale neřekl. Saul se zatím zdržoval na okraji Gibeje pod granátov- 3
níkem u Migronu. Jeho vojsko čítalo asi šest set mužů včetně Achiáše, 4
který nosil efod. Byl to syn Ichabodova bratra Achituba, syna Pinchase, 5
syna Elího, Hospodinova kněze v Šílu. O Jonatanově odchodu nikdo 6
nevěděl. Na obou stranách průsmyku, kterým chtěl Jonatan proniknout 7
k filistinské hlídce, byly skalní útesy. Jeden se jmenoval Bocec a druhý 8
Sene; jeden se tyčil na severu proti Michmasu, druhý proti Gebě. 9

Jonatan řekl svému zbrojnoši: „Pojď, pronikneme ke hlídce těch 10
neobřezanců. Snad bude Hospodin při nás. Vždyť Hospodinu není 11
zatěžko zvítězit, ať už jich je mnoho nebo málo.“ Zbrojnoš mu odpo- 12
věděl: „Udělej, cokoli máš na srdci. Obrát se, kam chceš – jsem přece 13
s tebou jedno srdce.“ Jonatan mu na to řekl: „Podívej se, pronikneme 14
k těm mužům a ukážeme se jim. Jestli nám řeknou: ‚Zastavte se, dokud 15
k vám nedorazíme!‘ zůstaneme na místě a nebudeme k nim šplhat. 16
Jestliže řeknou: ‚Vylezte k nám!‘ polezeme, protože to pro nás bude 17
znamením, že nám je Hospodin vydal do rukou.“ 18

Oba se tedy ukázali filistinské hlídce a Filistinci si řekli: „Podívejme, 19
Hebrejové lezou z děr, do kterých se schovali.“ Muži z té hlídky pak na 20
Jonatana a jeho zbrojnoše zavolali: „Vylezte k nám a něco vám ukáže-
me.“ Tehdy Jonatan řekl svému zbrojnoši: „Stoupej za mnou. Hospo-
din je vydal Izraeli do rukou!“ Jonatan šplhal po čtyřech a zbrojnoš za
ním. Filistinci před Jonatanem padali a jeho zbrojnoš je dobíjel. V této
první bitvě pobil Jonatan se svým zbrojnošem asi dvacet mužů na
půlakrovém políčku. Nepřátelské vojsko zachvátila hrůza – jak v táboře,
tak na poli, jak mezi hlídkami, tak v oddílech nájezdníků se všichni
třáslí strachy. I sama země se chvěla hrůzou z Boha.

Saulovi strážní v Gibeji Benjamínově viděli, jak se to vojsko rozbíhá 16
do všech stran. Saul řekl svým mužům: „Nastupte a zjistěte, kdo z na- 17
šich odešel.“ Počítali, a hle – chyběl Jonatan a jeho zbrojnoš. Saul teh- 18
dy řekl Achiášovi: „Přines Boží truhlu.“ (Boží truhla byla totiž tehdy 19
mezi Izraelci.) Zatímco Saul hovořil s knězem, hluk ve filistinském 20
táboře rostl stále víc. Saul proto řekl knězi: „Dej ruku zpět.“ Saul a jeho

21 muži se shromáždili, vyrazili do bitvy, a hle – oni se tam v hrozném zmatku navzájem pobíjeli meči! Ti Hebrejové, kteří předtím byli s Filistinci a přešli do jejich tábora, se teď přidali k Izraelcům, kteří byli se Saulem a s Jonatanem. Když se všichni Izraelci ukrytí v Efraimských horách doslechli, že Filistinci utíkají, připojili se i oni k pronásledování a bitvě. 22 Tak Hospodin toho dne vysvobodil Izrael. 23

Můj otec škodí zemi

24 Boj se pak přesunul do Bet-avenu. Izraelští muži byli toho dne už vysílení, ale Saul zavázal vojsko touto přísahou: „Zlořečený ten, kdo okusí pokrm před večerem, dokud se nepomstím svým nepřátelům.“ 25 Nikdo z vojska proto nic nejedl, přestože všichni přišli do lesa, kde na zemi ležel med. Když muži přišli do lesa, uviděli med kanoucí z pláství, 26 nikdo z vojska se ho však ani nedotkl, aby ho ochutnal, protože se báli té přísahy. Jonatan ale svého otce neslyšel, když zavázal lid tou přísahou, a tak vztáhl hůl, kterou měl v ruce, a ponořil její konec do plástve 27 medu. Nabral ho, ochutnal a oči se mu rozjasnily. Jeden z mužů mu ale řekl: „Tvůj otec zavázal vojsko přísahou: ‚Zlořečený ten, kdo dnes okusí pokrm.‘ Proto jsou muži tak vyčerpaní.“ Jonatan odpověděl: „Můj otec tím škodí zemi. Podívejte, jak se mi rozjasnily oči, sotva jsem ochutnal trochu medu. Co teprve, kdyby se dnes vojsko pořádně najedlo z nepřátelské kořisti? Nebyla by pak porážka Filistinců ještě větší?“ 28 29 30

31 Toho dne pobíjeli Filistince od Michmasu až po Ajalon a muži byli velmi vyčerpaní. Proto se vrhli na kořist a brali ovce, dobytek i telata, 32 na místě je poráželi a jedli i s krví. Saulovi bylo oznámeno: „Hle, vojsko hřeší proti Hospodinu. Jí maso s krví.“ – „To je zrada!“ prohlásil 33 Saul. „Hned ke mně přivalte veliký kámen.“ Potom rozkázal: „Rozejděte se do vojska a řekněte jim: Přiveďte každý svého býka nebo ovci ke mně a tady je porážejte a jezte. Nehřešte proti Hospodinu pojídáním masa s krví!“ Každý z vojska tedy té noci přivedl svého býka a porazil ho tam. Saul tehdy postavil oltář Hospodinu; bylo to poprvé, co 34 35 Hospodinu postavil oltář.

36 Potom Saul prohlásil: „Pojďme se v noci pustit za Filistinci a plenit je až do svítání. Ani jednoho z nich nenecháme!“ – „Udělej, jak myslíš,“ 37 odpověděli mu. Kněz ale řekl: „Přístupme sem k Bohu.“ Saul se tedy ptal Boha: „Mám se pustit za Filistinci? Vydáš je Izraeli do rukou?“ On

mu ale toho dne neodpověděl. Saul proto řekl: „Pojďte sem, všichni vůdcové vojska! Zkoumejte a zjistěte, jaký hřích byl dnes spáchán. Jako že je živ Hospodin, zachránce Izraele, i kdyby šlo o mého syna Jonatana, musí zemřít!“ Nikdo z mužů mu neodpovídal. Řekl tedy celému Izraeli: „Vy budete na jedné straně a já se svým synem Jonatanem na druhé.“ Lid Saulovi odpověděl: „Udělej, jak myslíš.“ Saul tedy Hospodina, Boha Izraele, žádal: „Ukaž spravedlivě.“ Los pak označil Jonatana a Saula, kdežto lid vyvázl. „Losujte mezi mnou a Jonatanem,“ řekl Saul. A los označil Jonatana.

Saul tedy Jonatanovi řekl: „Pověz mi, cos provedl.“ Jonatan mu odpověděl: „Ochutnal jsem trochu medu na konci hole, kterou jsem měl v ruce. A za to teď mám zemřít.“ Saul prohlásil: „Jestli ne, ať mě Bůh potrestá a ještě mi přidá! Musíš zemřít, Jonatane.“ Lid se ale proti Saulovi ozval: „Jonatan že má zemřít? Ten, který Izraeli získal to veliké vítězství? To tedy ne! Jako že je živ Hospodin, ani vlas mu z hlavy nepadne. Vždyť mu dnes pomáhal Hospodin!“ A tak lid zachránil Jonatana před smrtí. Saul pak ukončil pronásledování Filistinců a ti se vrátili, odkud přišli.

Když se Saul ujal králování nad Izraelem, bojoval se všemi okolními nepřáteli: s Moábci, Amoncí, Edomci, s králi Coby i s Filistinci. Kamkoli se obrátil, vítězil. Odvážně napadl Amalekovce a zachránil Izrael z rukou nájezdníků.

Saulovi synové byli Jonatan, Jišvi a Malki-šua. Měl také dvě dcery: prvorozenou jménem Merab a mladší Míkal. Saulova manželka se jmenovala Achinoam, dcera Achimaacova. Velitel jeho vojska se jmenoval Abner; byl to syn Saulova strýce Nera. Saulův otec Kíš a Abnerův otec Ner totiž byli synové Abiele. Po celý Saulův život probíhala urputná válka proti Filistincům. Kdykoli Saul viděl někoho schopného a udatného, povolal ho do své služby.

Poslušnost je lepší než oběti

15 Samuel promluvil k Saulovi: „Hospodin mě kdysi poslal, abych tě pomazal za krále nad jeho lidem, Izraelem; proto teď slyš Hospodinova slova. Tak praví Hospodin zástupů: Chci potrestat Amaleka za to, co provedl Izraeli – že se proti němu postavil na jejich

3 cestě z Egypta. Teď tedy jdi a napadni Amalekovce. Všechny, kdo k nim
patří, vyhleďte jako proklaté. Nešetři je; pobij muže i ženy, děti i ne-
mluvňata, skot i brav, velbloudy i osly!“

4 Saul tedy svolal vojsko a nechal je nastoupit v Telaimu: 200 000 pě-
5 ších a k tomu 10 000 mužů z Judy. Potom Saul přitáhl až k Amalekovu
6 městu a v údolí ukryl zálohu. Kenijcům zatím vzkázal: „Odejděte,
odstěhujte se, opusťte Amalekovce, abych vás nesmetl s nimi. Vy jste
7 se přece ke všem Izraelcům zachovali laskavě, když vycházeli z Egypta.“
A tak se Kenijci od Amalekoců odstěhovali. Saul potom Amalekov-
ce pobíjel celou cestu od Chavíly až k Šuru před egyptskou hranicí.
8 Agaga, krále Amalekoců, dopadli živého, ale všechny lid vyhubili me-
9 čem jako proklátý. Saul se svým vojskem však ušetřil Agaga i nejlepší
brav a skot. Chovné ani mladé kusy a vůbec všechno, co bylo dobré,
nechtěli vyhledit, ale všechno podřadné a slabé vyhledali jako pro-
klaté.

10,11 Tehdy Samuel dostal Hospodinovo slovo: „Je mi líto, že jsem Saula
ustanovil za krále, protože se ode mne odvrátil a nevyplnil mé slovo.“
12 Samuel vzplanul hněvem a celou noc volal k Hospodinu. Brzy ráno se
vydal za Saulem. Řekli mu ale: „Saul odešel na Karmel. Víš, že si tam
staví pomník? Odtud se vydal dolů do Gilgalu.“

13 Když pak Samuel dorazil za Saulem, ten ho pozdravil: „Hospodin ti
14 žehnej! Vyplnil jsem Hospodinovo slovo.“ Samuel mu na to řekl: „A co
to bečení ovcí, které ke mně doléhá? Co to bučení dobytka, které
15 slyším?“ – „Ty přivedli od Amalekoců,“ odpověděl Saul. „Lid ušetřil
nejlepší brav a skot, aby je obětovali Hospodinu, tvému Bohu. Vše-
16 chno ostatní jsme ale vyhledali jako proklaté.“ – „Přestaň, zarazil Sa-
muel Saula. „Povím ti, co mi dnes v noci řekl Hospodin.“ „Pověz,“ řekl
Saul.

17 Samuel tedy promluvil: „Nepřipadal sis kdysi nepatrný? Přesto ses
právě ty stal vůdcem izraelských kmenů. Sám Hospodin tě pomazal za
18 krále nad Izraelem. A Hospodin tě vyslal na cestu s úkolem: „Jdi a vyhleď
ty hříšné Amalekovce jako proklaté. Bojuj s nimi, dokud s nimi neskon-
19 cuješ!“ Proč jsi tedy Hospodina neposlechl? Proč ses vrhl na kořist
a zachoval se v Hospodinových očích zle?“ – „Vždyť jsem Hospodina
20 poslechl!“ odpověděl Saul. „Vydal jsem se na cestu, na kterou mě Hos-
podin poslal. Přivedl jsem amaleckého krále Agaga a Amalekovce jsem

vyhladil jako proklaté. Lid pak vzal z kořisti nejlepší brav a skot pro- 21
padlý klatbě, aby je v Gilgalu obětovali Hospodinu, tvému Bohu.“ Nato 22
Samuel prohlásil:

„Těší snad Hospodina zápalý a oběti
jako když ho někdo poslušností ctí?
Poslouchat je lepší nežli obětovat,
věnovat mu pozornost je nad tuk beraní.
Hříchem jak věštění je totiž vzpoura, 23
špatná jak modlářství je svévole.
Protožes odmítl slovo Hospodina,
on tebe odmítl za krále!“

Saul tehdy Samuelovi řekl: „Zhřešil jsem. Porušil jsem Hospodinův 24
rozkaz i tvé pokyny. Báł jsem se totiž lidu, proto jsem je poslechl. Teď 25
mi už ale prosím odpusť můj hřích. Vrať se se mnou, abych se poklonil
Hospodinu.“ Samuel na to Saulovi odpověděl: „Nevrátím se s tebou. 26
Protože jsi odmítl Hospodinovo slovo, i Hospodin odmítl tebe, abys
nebyl králem nad Izraelem.“

Samuel se tehdy obrátil k odchodu, ale Saul ho chytil za cíp pláště 27
a ten se odtrhl. Samuel mu na to řekl: „Hospodin dnes od tebe odtrhl 28
izraelské království a dal je tvému bližnímu, lepšímu než jsi ty. Věčný 29
izraelský to rozhodně neodvolá a nebude toho litovat. Není to přece
člověk, aby litoval.“ Saul odpověděl: „Zhřešil jsem. Teď mi ale prosím 30
prokaž poctu před staršími mého lidu a před Izraelem a vrať se se mnou,
abych se poklonil Hospodinu, tvému Bohu.“ Samuel se tedy vrátil za 31
Saulem a Saul se poklonil Hospodinu.

Potom Samuel přikázal: „Přiveďte ke mně Agaga, krále Amalekoců.“ 32
Agag k němu zvolna vykročil. „Snad už to smrtelné utrpení končí,“
říkal si. Samuel tehdy prohlásil:

„Za to, že tvůj meč bral ženám děti, 33
bude tvá matka bezdětná nad jiné ženy!“

a rozsekal Agaga v Gilgalu před Hospodinem. Potom Samuel ode- 34
šel do Rámy a Saul se odebral domů do Gibeje Saulovy. Samuel pak už 35
Saula do smrti nespatrił, ale truchlil nad ním. A Hospodin litoval, že
Saula učinil králem nad Izraelem.

OD SAULA K DAVIDOVI

Bůh se dívá na srdce

1 **16** Hospodin řekl Samuelovi: „Jak dlouho budeš truchlit nad Saulem? Já jsem ho přece jako krále nad Izraelem odmítl. Naplň si roh olejem a jdi. Posílám tě k Jišajovi Betlémskému, neboť jsem si jednoho z jeho synů vybral za krále.“ Samuel namítl: „Jak bych mohl jít? Saul se to dozví a zabije mě.“ Hospodin mu odpověděl: „Vezmeš s sebou jalovici a řekneš: ‚Přišel jsem obětovat Hospodinu.‘ Jišaje pozveš k oběti a já ti ukážu, co máš dělat. Pomažeš mi toho, o kterém ti řeknu.“

4 Samuel tedy udělal, jak mu Hospodin řekl. Když přišel do Betléma, starší města se vylekali a vyšli mu naproti s otázkou: „Přinášíš pokoj?“ „Ano, pokoj,“ odpověděl. „Přišel jsem obětovat Hospodinu. Posvěťte se a přijďte za mnou k oběti.“ Také Jišaje a jeho syny posvětil a pozval je k oběti.

6 Když přišli, uviděl Eliaba a řekl si: „To jistě bude Hospodinův pomazaný.“ Hospodin ale Samuelovi řekl: „Nevšímej si jeho zevnějšku ani jeho výšky, protože jsem ho odmítl. Hospodinův pohled je jiný než lidský. Člověk se dívá na zevnějšek, Hospodin se dívá na srdce.“ Jišaj pak zavolal Abinadaba a přivedl ho před Samuele. On ale řekl: „Ani jeho si Hospodin nevybral.“ Potom Jišaj přivedl Šamu. On ale řekl: „Ani jeho si Hospodin nevybral.“ Tak přivedl Jišaj před Samuele sedm svých synů, ale Samuel řekl Jišajovi: „Hospodin si z nich nikoho nevybral.“

11 Samuel se pak Jišaje zeptal: „To už jsou všichni tvoji chlapi?“ – „Ještě zbývá nejmladší,“ odpověděl Jišaj. „Pase někde ovce.“ Samuel tedy Jišajovi řekl: „Pošli pro něj a přiveď ho! Nebudeme pokračovat, dokud sem nepřijde.“ A tak pro něj poslal a přivedl ho. Byl to zrzek s krásným očima a pěkně urostlý. Hospodin řekl: „Vstaň a pomaž ho. To je on.“ Samuel tedy vzal roh s olejem a uprostřed jeho bratrů ho pomazal. Od toho dne se Davida zmocnil Duch Hospodinův. Samuel pak vstal a odešel do Rámy.

14 Duch Hospodinův tehdy opustil Saula a začal ho děsit zlý duch od Hospodina. Saulovi služebníci mu řekli: „To tě děsí zlý duch od Boha. Ať náš pán rozkáže zde svým služebníkům, aby vyhledali někoho, kdo

umí hrát na citeru. Zahraje na ni, kdykoli na tebe přijde zlý duch od Boha, a uleví se ti.“ Saul tedy svým služebníkům poručil: „Podívejte se mi po někom, kdo umí dobře hrát, a přiveďte mi ho.“ Tu promluvil jeden ze sluhů: „Já jsem viděl jednoho ze synů Jišaje Betlémského, ten umí hrát. Je to schopný a statečný muž, dobře mluví, krásně vypadá a Hospodin je s ním.“

17
18

Saul tedy vyslal k Jišajovi posly se vzkazem: „Pošli ke mně svého syna Davida, který pase ovce.“ Jišaj tedy vzal osla, chléb, měch vína a jedno kůzle a po svém synu Davidovi to poslal Saulovi. David pak přišel k Saulovi a vstoupil k němu do služby. Saul si ho velmi oblíbil a David se stal jeho zbrojnošem. Saul tedy vzkázal Jišajovi: „Ať u mě David zůstane ve službě, neboť získal mou přízeň.“ Kdykoli pak na Saula přišel ten duch od Boha, David bral citeru a hrál. Saulovi se pak ulevilo a cítil se lépe, neboť ho ten zlý duch opouštěl.

19
20
21
22
23

David a Goliáš

17 Filistinci tehdy spojili svá vojska a vytáhli do boje. Shromáždili se u judského Socha a utábořili se v Efes-danimu mezi Sochem a Azekou. Také Saul a izraelští muži se shromáždili. Utábořili se v údolí Ela a sešikovali se k bitvě proti Filistincům. Filistinci stáli na jednom kopci, Izraelci na protějším a mezi nimi bylo údolí.

1
2
3

Z filistinského tábora vystoupil jejich zápasník jménem Goliáš z Gat. Byl vysoký šest loktů a píd.^a Na hlavě měl bronzovou přilbu. Oblečen byl do bronzového šupinatého pancíře o váze 5 000 šekelů.^b Na nohou měl bronzové chrániče a na zádech bronzovou šavli. Jeho kopí mělo násadu jako tkalcovské vratidlo a železný hrot o váze 600 šekelů.^c Před ním šel štítonoš. Goliáš se stavěl před izraelské šiky a volal na ně: „Proč jste sem přišli? Šikujete se do boje? Já jsem přece Filistinec a vy jste Saulovi sluhové. Vyberte si někoho, ať přijde sem ke mně. Jestli mě v boji přemůže a zabije, budeme vám sloužit. A jestli já přemůžu a zabiju jeho, budete jako naši otroci sloužit vy nám.“ Potom ten Filistinec dodal: „Vyzývám dnes izraelské šiky: Dejte mi někoho, kdo se mnou půjde na souboj!“ Když Saul s celým Izraelem slyšeli slova toho Filistince, byli zděšeni a hrozně se báli.

4
5
6
7
8
9
10
11

David byl synem onoho Efratejce z judského Betléma jménem Jišaj, který měl osm synů. Ten byl v Saulově době už příliš starý, ale jeho tři

12
13

14 nejstarší synové táhli se Saulem do války. Prvorozený se jmenoval Eliab,
15 druhý Abinadab a třetí Šama – tito tři odešli do války. David byl ale
16 nejmladší. Tři nejstarší odešli se Saulem, kdežto David se musel od Saula
vrátit do Betléma pást ovce svého otce. Ten Filistinec zatím po čtyřicet
dnů každé ráno i večer přicházel a předváděl se.

17 Jednou řekl Jišaj svému synu Davidovi: „Vezmi svým bratřím tady
efu praženého zrní a těchto deset chlebů a běž to odnést do tábora svým
18 bratrům. Tady těch deset kusů sýra vezmi pro velitele jejich oddílu.
19 Navštiv své bratry, vyřid' jim pozdrav a přines od nich zprávy. Jsou se
Saulem a se všemi izraelskými muži v údolí Ela a bojují s Filistinci.“

20 David tedy ráno vstal, svěřil ovce hlídači, všechno to vzal a šel, jak
mu Jišaj přikázal. Dorazil k okraji tábora, právě když vojsko v šiku
21 vycházelo ven s válečným pokřikem. Izraelci i Filistinci se seřadili, je-
den šik proti druhému. David nechal své věci u hlídače zásob a běžel
22 k šiku. Když tam dorazil, ptal se bratrů, jak se mají. Ještě s nimi mlu-
23 vil, když vtom z filistinských řad vystoupil jejich zápasník jménem
24 Goliáš z Gatu. Vykřikoval tak jako předtím a David to slyšel. Jakmile
Izraelci toho muže spatřili, všichni se před ním v hrozném strachu
25 dali na útěk. Izraelci začali říkat: „Vidíte toho muže, co vystoupil?
Jde urážet Izrael. Kdyby ho někdo zabil, král by ho zahrnul spous-
tou bohatství, dal by mu svou dceru a jeho otcovský rod by v Izraeli
osvobodil od daní.“

26 David se mužů kolem sebe zeptal: „Cože dostane ten, kdo toho Filis-
tince zabije a zbaví Izrael té ostudy? Kdo je tenhle filistinský neobře-
27 zanec, aby urážel šiky živého Boha!“ Muži mu pověděli stejně jako
28 předtím, co čeká toho, kdo by ho zabil. Jeho nejstarší bratr Eliab za-
slechl, jak s nimi mluví, a velmi se na Davida rozhněval: „Proč jsi sem
vlastně přišel? A komu jsi svěřil těch pár ovcí na poušti? Znáš tu tvou
29 drzost a zlomyslnost! Přišel ses podívat na bitvu, co?“ – „Co jsem zase
30 provedl? To se nemůžu zeptat?“ opáčil David a obrátil se na dalšího se
stejnou otázkou. Muži mu odpovídali právě tak jako prve.

31 To, co David říkal, se rozneslo a pověděli to i Saulovi. Ten si ho dal
32 zavolat. David Saulovi řekl: „Ať se toho Filistince nikdo neleká. Tvůj
33 služebník půjde a bude se s ním bít.“ Saul Davidovi namítl: „Nemůžeš
se bít s tím Filistincem. Jsi ještě chlapec a on je bojovník už odmalič-
34 ka.“ David mu odpověděl: „Tvůj služebník byl pastýřem ovcí svého

otce. Když přišel lev nebo medvěd a vzal ze stáda ovci, pustil jsem se za ním, srazil jsem ho a vyrval mu ji z tlamy. A když se vrhl na mě, chytil jsem ho za hřívu a tloukl ho, dokud jsem ho nezabil. Tvůj služebník už zabil lva i medvěda. A tenhle filistinský neobřezanec dopadne stejně, protože urážel šiky živého Boha,“ pokračoval David. „Hospodin, který mě vysvobodil ze spárů lva i medvěda, mě vysvobodí i ze spárů toho Filistince.“ Saul tedy Davidovi řekl: „Jdi; kéž je Hospodin s tebou!“

Saul pak Davida nechal obléci do svých šatů, na hlavu mu nasadil bronzovou přilbu a oblékl mu pancíř. David si na ty jeho šaty připásal také jeho meč a chtěl jít, jenže na to nebyl zvyklý, a tak Saulovi řekl: „V tom jít nemůžu. Nejsem na to zvyklý,“ a svlékl to ze sebe. Pak si vzal svou hůl, vybral si pět oblázků z potoka, vložil je do kapsy ve své pastýřské mošně, do ruky vzal prak a vyrazil na toho Filistince.

Filistinec vpředu se svým štítonošem se zatím blížil k Davidovi. Jakmile si ho všiml, pohrdavě si ho prohlédl. Byl to přece ještě chlapec, takový pohledný zrzek. „Copak jsem pes, že na mě jdeš s holí?“ křikl Filistinec na Davida a začal ho proklínat při svých bozích. Nakonec Davida vyzval: „Pojď sem! Nechám tvé tělo ptákům a divoké zvěři!“ David mu ale odpověděl: „Ty proti mně jdeš s mečem, kopím a šavlí, ale já jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha izraelských šiků, které jsi urážel. Dnes tě Hospodin sevře do mé ruky, zabiju tě a useknu ti hlavu. Mrtvoly filistinského vojska dnes nechám ptákům a divoké zvěři, takže celá zem pozná, že Bůh je s Izraelem. Všichni, kdo se tu shromáždili, poznají, že ne mečem ani kopím vysvobozuje Hospodin. Toto je Hospodinův boj a on vás vydá do našich rukou!“

Jakmile Filistinec vykročil a zamířil k Davidovi, aby ho napadl, David rychle vyběhl z řady proti němu. Sálh rukou do mošny, vzal odtud kámen, vystřelil z praku a zasáhl Filistince do čela. Kámen se mu zaryl do čela a on se skácel tváří k zemi.

Tak David přemohl onoho Filistince prakem a kamenem. Zasáhl Filistince a zabil ho, i když neměl žádný meč. Potom David přiběhl a stannul nad Filistincem, chytil jeho meč, vytáhl jej z pochvy a dorazil ho; usekl mu hlavu. Když Filistinci viděli, že jejich hrdina padl, dali se na útěk. Izraelští a judští muži vyrazili za nimi a s pokřikem hnali Filistince až na konec údolí a k branám Ekronu. Padlí Filistinci leželi podél cesty

53 k Šaarimu a také až ke Gatu a Ekronu. Když se synové Izraele vrátili
54 z honby za Filistinci, vyplenili jejich tábořiště. David potom vzal hlavu
toho Filistince, přenesl ji do Jeruzaléma a jeho zbroj ponechal ve svém
příbytku.

55 Když Saul viděl Davida, jak jde na Filistince, zeptal se svého voje-
vůdce Abnera: „Čí syn je ten chlapec, Abnere?“ – „Jako že jsi živ, králi,
56 nevím,“ odpověděl Abner. „Vypetej se na toho mladíka, čí je syn,“ poru-
57 čil král. Jakmile se David po zabití toho Filistince vrátil, Abner ho vzal
58 a přivedl před Saula. Hlavu toho Filistince ještě držel v ruce. Saul se
ho otázel: „Čípak jsi syn, chlapče?“ – „Syn tvého služebníka Jišaje Bet-
lémského,“ odpověděl David.

Saulova žárlivost

1 **18** Tak skončil Davidův rozhovor se Saulem. Jonatan tehdy celou
duší přilnul k duši Davidově a zamiloval si jej jako sebe sama.
2 Toho dne Saul přijal Davida k sobě do služby, a už ho nepouštěl domů
3 k otci. Jonatan s Davidem uzavřel smlouvu, neboť jej miloval jako sebe
4 sama. Svlékl si plášť, který nosil, a dal ho Davidovi; rovněž tak svou
5 výstroj, svůj meč, luk i opasek. David se vydával, kamkoli ho Saul
posílal, a na všech taženích si vedl úspěšně. Saul ho proto jmenoval
velitelem bojovníků. V celém vojsku i mezi Saulovými dvořany se těšil
oblíbě.

6 Když se tenkrát vraceli z boje poté, co David zabil toho Filistince,
ženy ze všech izraelských měst vyšly králi Saulovi naproti se zpěvem a tan-
7 cem. Vesele hrály na bubínky a drnkačky a při tanci prozpěvovaly:

„Saul pobil své tisíce,
David desetkrát více!“

8 Saula to velmi rozzlobilo, ten popěvek se mu vůbec nelíbil. Říkal si:
„Davidovi přiznali desetkrát více, a mně jen tisíce. Aby mu tak ještě
9 dali království!“ Od toho dne Saul hleděl na Davida už vždycky pode-
zíravě.

10 Druhý den se Saula zmocnil zlý duch od Boha, takže doma blouznil
v prorockém vytržení. David hrál tak jako vždycky, ale Saul vzal kopí
11 a mrštil ho po něm. Napadlo ho totiž: „Přibodnu Davida ke zdi!“ David
mu ale dvakrát uhnul.

Saul se Davida začal bát, protože s ním byl Hospodin, kdežto od Saula se odvrátil. Aby se ho zbavil, jmenoval ho velitelem nad tisíci, takže táhl v čele vojska do boje i zpět. David si ale na všech taženích vedl úspěšně a Hospodin byl s ním. Když Saul viděl, jak úspěšně si vede, měl z něj hrůzu. Všichni v Izraeli i v Judovi ale Davida milovali, protože v jejich čele táhl do boje i zpět.

Saul jednou Davidovi řekl: „Tady je má starší dcera Merab, dám ti ji za ženu. Jen buď mým vojevůdcem a ved' Hospodinovy boje.“ (Saul si totiž říkal: Ať se ho netkne má ruka, ale ruka Filistinců.) David na to Saulovi odpověděl: „Kdo jsem já a jaký mám původ – co je můj otcovský rod v Izraeli, abych se měl stát královým zetěm?“ Když pak přišel čas její svatby s Davidem, provdal Saul svou dceru Merab za Adriela Mecholatského.

Saulova dcera Míkal se ale do Davida zamilovala. Když to sdělili Saulovi, líbilo se mu to. Pomyslel si totiž: „Dám mu ji. Díky ní se chytí do pasti a postihne ho ruka Filistinců. A tak Saul Davidovi řekl: „Teď máš druhou možnost stát se mým zetěm.“ Svým dvořanům přikázal: „Říkejte potají Davidovi: Jen se podívej, král tě má rád a všichni jeho dvořané tě milují. Teď se můžeš stát královým zetěm.“

Když o tom Saulovi dvořané Davida přesvědčovali, David odpověděl: „Myslíte, že je to maličkost, stát se královým zetěm? Vždyť jsem jen bezvýznamný chudák.“ Když dvořané Saulovi sdělili, co David řekl, Saul jim odpověděl: „Povězte Davidovi toto: Král nechce žádné věno, jen stovku filistinských předkožek jako pomstu nad královskými nepřáteli.“ (Saul totiž chtěl, aby David padl rukama Filistinců.)

Dvořané to sdělili Davidovi a jemu se líbilo, že by se mohl stát královým zetěm. Ještě než lhůta uplynula, David vyrazil se svými muži, pobil dvě stě Filistinců, přinesl jejich předkožky a odpočítal je před králem, aby se stal jeho zetěm. Saul mu tedy dal svou dceru Míkal za ženu.

Když si Saul uvědomil, že Hospodin je s Davidem a že ho jeho dcera Míkal miluje, bál se Davida ještě více a stal se navždy Davidovým nepřítelem. Filistinští vládci opět táhli do boje. David byl ale pokaždé úspěšnější než všichni Saulovi hodnostáři, a tak si získal slavnou pověst.

Ať zemře!

1 **19** Saul řekl Jonatanovi a všem svým hodnostářům, že chce, aby
 2 David zemřel. Saulův syn Jonatan měl ale Davida velmi rád,
 3 a tak Davida varoval: „Můj otec Saul tě chce zabít. Zítra ráno si prosím
 4 dávej pozor. Schovej se a zůstaň v úkrytu. Já půjdu se svým otcem na
 5 pole, kde budeš, a promluví s ním o tobě. Potom ti povím, co jsem
 6 zjistil.“ Jonatan pak před Saulem Davida chválil. „Ať král neublíží
 7 svému služebníku Davidovi,“ řekl mu, „vždyť ti nijak neublížil. Na-
 8 pak, velmi ti svou službou prospěl. Nasadil vlastní život, aby zabil
 9 toho Filistince, a tak Hospodin daroval celému Izraeli veliké vítězství.
 10 Když jsi to viděl, radoval ses. Proč bys ubližoval nevinnému člověku,
 11 kdybys Davida pro nic za nic zabil?“ Saul tedy Jonatana poslechl a při-
 12 sahal: „Jako že je živ Hospodin, nebude zabít!“ Jonatan potom zavola-
 13 l Davida a pověděl mu všechno, co se řeklo. Pak Davida přivedl k Saulovi,
 14 aby byl s ním tak jako předtím.

8 Opět došlo k válce. David vytáhl, bojoval s Filistinci a udeřil na ně
 9 tak prudce, že se před ním dali na útěk. Na Saula ale přišel zlý duch od
 10 Hospodina, když seděl ve svém domě s kopím v ruce. Zatímco David
 11 hrál, Saul se pokusil Davida přibodnout kopím ke zdi. Ten ale Saulovi
 12 uhnul, takže se kopí zabodlo do zdi. David se vzdálil a ještě té noci
 13 uprchl.

11 Saul poslal k Davidovu domu své muže, aby ho hlídali, aby ho mohl
 12 ráno nechat zabít. Davidova žena Míkal ho ale varovala: „Zachraň si
 13 život a ještě dnes v noci uteč; jinak budeš zítra mrtev.“ Míkal pak spu-
 14 stila Davida oknem; ten se dal na útěk a uprchl. Míkal vzala sochu
 15 bůžka, položila ji na lůžko, na místo hlavy dala polštář z kozí srsti a při-
 16 kryla lůžko pláštěm. Když přišli Saulovi poslové, aby Davida zadrželi,
 17 řekla: „Je nemocný.“ Saul je tedy vyslal znovu za Davidem, aby se pře-
 18 svědčili. Řekl: „Přineste ho ke mně na lůžku, ať ho zabiju!“ Poslové tedy
 19 přišli, a hle – na lůžku je soška a na místě hlavy je polštář z kozí srsti.
 20 Saul se na Míkal obořil: „Proč jsi mě takhle podvedla? Nechalas uprch-
 21 nout mého nepřítel!“ Míkal Saulovi odpověděla: „On mi řekl: Pusť
 22 mě, nebo tě zabiju!“

18 David mezitím utíkal pryč, až dorazil k Samuelovi do Rámy. Když
 mu pověděl o všem, co mu Saul udělal, odešli se Samuelem pryč

a bydleli v chýších. Saulovi bylo oznámeno: „David je v chýších v Rámě. 19
 Vyslal tedy posly, aby Davida zajali. Jakmile však uviděli houf proroků 20
 v čele se Samuelem, jak ve vytržení prorokují, sestoupil i na Saulovy
 posly Boží Duch a také oni začali prorokovat. Když se to Saul dozvě- 21
 děl, vyslal jiné posly, ale i ti začali prorokovat. A tak vyslal další posly,
 ale ti také začali prorokovat. Nakonec se tedy do Rámy vypravil sám. 22
 Došel až k té veliké studni v Sechu. „Kde je Samuel a David?“ zeptal
 se. Řekli mu: „Tamhle v chýších v Rámě.“ Zamířil tedy k chýším v Rámě, 23
 ale i na něj sestoupil Boží Duch, a tak celou cestu prorokoval. Když
 dorazil k chýším v Rámě, hned ze sebe shodil šaty a také on upadl před 24
 Samuelem do prorockého vytržení. Ležel tam nahý celý den a celou
 noc. A proto se říká: To už i Saul patří k prorokům?

Smlouva s Jonatanem

20 David ale z chýší v Rámě uprchl. Přišel k Jonatanovi a ptal se: 1
 „Co jsem provedl? Čím jsem se provinil? Jak jsem tvému otci 2
 ublížil, že mi chce vzít život?“ – „Nic takového!“ odpověděl Jonatan.
 „Nemáš zemřít. Můj otec přece nedělá nic velkého ani malého, aniž 3
 by se mi svěřil. Proč by právě tohle přede mnou skrýval? Tak to není.“
 David mu to ale odpřisáhl. Řekl mu: „Tvůj otec určitě ví, že sis mě ob- 4
 líbil. Proto si říká: ‚Raději ať o tom Jonatan neví, aby se netrápil.‘ Ale
 jako že je živ Hospodin a živ jsi ty, od smrti mě dělí už jen krok!“ 5
 Jonatan mu odpověděl: „Udělám pro tebe, cokoli budeš chtít.“ 6

David Jonatanovi řekl: „Jak víš, zítra je slavnost novoluní a já bych 7
 měl sedět s králem u jídla. Nech mě ale odejít a skrýt se venku na poli 8
 až do pozítří večer. Pokud si tvůj otec všimne mé nepřítomnosti,
 řekneš: David mě prosil o svolení, aby mohl rychle domů do Betléma, 9
 protože tam jejich rod koná výroční oběť. Pokud na to řekne: ‚Dobrá,‘
 pak je tvůj služebník v bezpečí. Pokud se ale rozzuří, pak věz, že je 10
 odhodlán mě zabít. Tehdy svému služebníkovi prokaž laskavost – 11
 vždyť jsi s ním před Hospodinem vstoupil do smlouvy – Jsem-li vinen,
 zabij mě ty. Proč bys mě vodil ke svému otci?“ – „Nic takového!“ od-
 pověděl Jonatan. „Pokud zjistím, že můj otec je odhodlán tě za-
 bít, určitě ti to řeknu!“ „A kdo mi to řekne, když ti tvůj otec odpoví
 tvrdě?“ zeptal se David Jonatana. „Pojď,“ vyzval Jonatan Davida, „pů-
 jdeme ven.“

12 Když pak spolu vyšli ven, Jonatan Davidovi řekl: „Při Hospodinu, Bohu
 13 Izraele, zjistím, co můj otec zamýšlí! Pozítří v určenou dobu ti vzkážu,
 14 zda je to s Davidem dobré, nebo ne. Přece bych ti to nezatajil. Pokud ti
 15 ale můj otec bude chtít ublížit, pak ať mě Hospodin potrestá a ještě mi
 16 přidá, kdybych ti to zatajil a nepropustil tě v pokoji. Ať je Hospodin
 17 s tebou, jako býval s mým otcem. Pokud budu živ, i ty mi prokazuj
 18 Hospodinovu laskavost. A pokud zemřu, neodvracej nikdy svou laska-
 19 vost od mého domu. Hospodin ať vyhledá všechny Davidovy nepřátele
 20 ze země, Hospodin ať s Davidovými nepřáteli zúčtuje!“ Tak Jonatan
 21 uzavřel smlouvu s domem Davidovým. Jonatan z lásky k němu zopako-
 22 val Davidovi svoji přísahu, neboť jej miloval jako sám sebe.

18 Pak mu Jonatan pověděl: „Zítra je novoluní. Všimnou si tvé nepřítom-
 19 nosti, protože vědí, kde sedáváš. Pozítří rychle přijď k tomu místu, kde
 20 ses ukryl prve, a zůstaň tam u kamene Ezel. Já poblíž vystřelím tři šípy,
 21 jako bych střílel na terč. Hned nato pošlu mládence: ‚Běž najít ty šípy.‘
 22 Jestliže tomu chlapci řeknu: ‚Podívej se, šípy jsou za tebou, přines je‘ –
 23 pak můžeš přijít, neboť jsi v bezpečí a nic ti nehrozí, jako že je živ
 24 Hospodin. Pokud ale tomu chlapci řeknu: ‚Podívej se, šípy jsou daleko
 25 před tebou‘ – pak musíš odejít, neboť tě Hospodin posílá pryč. Hos-
 26 podin ať je svědkem naší úmluvy až navěky.“

24 David se tedy ukryl venku. Bylo novoluní a král zasedl k hostině.
 25 Král jako obvykle zaujal své místo u zdi naproti Jonatanovi a po Sau-
 26 lově boku zasedl Abner. Davidovo místo zůstalo prázdné. Toho dne
 27 Saul neříkal nic, myslel si: Něco se mu asi přihodilo, že se poskrnil,
 28 a tak je nečistý. Nazítří, druhého dne po novoluní bylo Davidovo mís-
 29 to stále prázdné. Saul se tedy zeptal svého syna Jonatana: „Proč Jišajův
 30 syn včera ani dnes nepřišel k jídlu?“ Jonatan Saulovi odpověděl: „David
 31 mě prosil o svolení, aby směl do Betléma. Říkal: ‚Propusť mne prosím.
 32 Naše rodina koná ve městě obět a můj bratr mi přikázal ať přijdu. Bud’
 tedy prosím tak laskav a uvolni mě, abych směl navštívit své bratry.‘ To
 proto nepřišel ke královskému stolu.“

30 „Ty mizerný parchante!“ rozlítil se Saul na Jonatana. „Copak nevím,
 31 že ses s tím Jišajovým synem spřáhnul?! Že ti není hanba! Hanbo
 32 a ostudo své matky! Dokud bude Jišajův syn na světě, nebudeš si jist
 sebou ani svým královstvím! Hned ho nech zajmout, protože musí
 zemřít!“ – „A proč má zemřít?“ zeptal se Jonatan svého otce Saula.

„Co provedl?“ Vtom po něm Saul mrštil kopím, aby ho probodl. Tak Jonatan poznal, že jeho otec je odhodlán Davida zabít. Jonatan vstal od stolu, rozpálen hněvem, a toho druhého dne novoluní už nejedl. Trápil se totiž kvůli Davidovi i kvůli tomu, že ho otec tak zostudil.

Když přišlo ráno, Jonatan vyšel ven, jak se dohodli s Davidem. Měl s sebou malého chlapce a tomu řekl: „Běž a hledej šípy, které budu střílet.“ Chlapec se rozběhl a on vystřelil šíp přes něj. Když chlapec dorazil blízko Jonatanova šípu, Jonatan na chlapce zavola: „Ten šíp je přece ještě dál!“ Potom na chlapce volal: „Rychle, pospěš si, nestůj!“ Jonatanův chlapec pak ten šíp našel a vrátil se ke svému pánovi. Ten chlapec nic netušil. Jen Jonatan a David věděli, o co jde. Jonatan pak dal chlapci, který ho provázal, svou zbraň a řekl mu: „Jdi, odnes to do města.“

Jakmile chlapec odešel, od jihu se vynořil David. Padl tváří k zemi a třikrát se poklonil. Políbili se navzájem a společně plakali, hlavně David. „Jdi v pokoji,“ řekl Jonatan Davidovi. „Co jsme si v Hospodinově jménu přísahali, toho ať je Hospodin svědkem mezi námi dvěma i mezi naším potomstvem až navěky.“ David pak vyrazil na cestu a Jonatan se vrátil do města.

David prchá k Filisticům

21 David přišel do Nobu ke knězi Achimelechovi. Toho setkání s Davidem vylekalo. „Jak to, že jsi sám?“ zeptal se ho. „Proč s tebou nikdo není?“ David knězi Achimelechovi odpověděl: „Král mi dal jistý úkol a řekl mi: ‚Ať se nikdo nedozví, proč tě posílám a čím jsem tě pověřil.‘ S mládenci jsem se domluvil, kde se sejdeme. Takže, co máš po ruce? Dej mi pět chlebů anebo co se najde.“ Na to kněz Davidovi namítl: „Obyčejný chléb nemám, je tu jen svatý chléb. Pokud ovšem mládenci neměli nic se ženami.“^a David mu odpověděl: „Žen jsme se opravdu ani nedotkli – jako obvykle, když jsem na válečné výpravě. Těla mláďenců jsou svatá, i když jde o běžnou výpravu, a tím spíše tedy dnes.“ A tak mu kněz dal svatý chléb, protože tam jiný nebyl, pouze chleby předložení odebrané z Hospodinovy přítomnosti, aby byly téhož dne nahrazeny chlebem teplým.

(Byl tam však i jeden ze Saulových služebníků, který toho dne zůstal před Hospodinem. Jmenoval se Doeg Edomský a byl to Saulův zmocněnec nad jeho pastýři.)

8 „A nemáš tu po ruce nějaké kopí nebo meč?“ zeptal se ještě David
 Achimelecha. „Nevzal jsem si totiž s sebou meč ani jinou zbraň, protože
 9 králův rozkaz spěchal.“ Kněz odpověděl: „Je tu meč Goliáše Filistin-
 ského, jehož jsi zabil v údolí Ela. Je zabalen v plášti za efodem. Jestli
 chceš, vezmi si ho, žádný jiný tu totiž není.“ Na to David řekl: „Není
 nad něj; dej mi ho.“

10 Potom David vyrazil a prchal toho dne před Saulem, až dorazil
 11 k Achišovi, králi Gatu. „To je přece David, král země,“ řekli Achišovi
 jeho dvořané. „To o něm se přece při tancích zpívalo:

„Saul pobil své tisíce,
 David desetkrát více!“

12 David si jejich slova vzal k srdci a velmi se gatského krále Achiše bál.
 13 Protože byl v jejich moci, začal před nimi předstírat šílenství. Vyrýval
 14 značky na vrata brány a pouštěl sliny po bradě. „Copak nevidíte, že je
 15 to blázen?“ řekl Achiš svým dvořanům. „Proč mi ho sem vodíte? Je tu
 málo bláznů, že jste ho sem přivedli, aby mi tu bláznil? Tenhle mi má
 vejít do domu?“

Všichni jste se spikli!

1 **22** Tak odtamtud David unikl a ukryl se v jeskyni Adulam. Když
 se to doslechli jeho bratři, vydali se s celým otcovským rodem
 2 za ním. Shromáždili se k němu také všichni, kdo byli v nesnázích a kdo
 byli zadlužení a rozhořčení. Bylo s ním na čtyři sta mužů a on se stal
 3 jejich velitelem. Odtamtud David odešel do moábské Micpy a požádal
 moábského krále: „Mohli by můj otec s mou matkou přijít k vám,
 4 dokud nepoznám, jak se mnou Bůh naloží?“ Odvedl je tedy k moáb-
 skému králi a zůstali u něj celou dobu, kdy se David zdržoval ve skalní
 5 pevnosti. Prorok Gád pak ale Davidovi řekl: „Nezůstávej v pevnosti,
 odejdi do judského kraje.“ David proto odešel a dorazil do cheretského
 lesa.

6 Saul se doslechl, že se David se svými muži znovu objevil. Seděl právě
 pod tamaryškem na výšině v Gibeji, v ruce třímal kopí a všichni jeho
 7 služebníci stáli před ním. „Poslouchejte, Benjamínci!“ řekl Saul služeb-
 níkům, kteří stáli před ním. „Copak vám Jišajův syn všem rozdává pole
 8 a vinice? Copak z vás všech udělá velitele tisíců a stovek? Vždyť jste se

proti mně všichni spikli! Nikdo mi neřekne, když se můj vlastní syn spřáhne s Jišajovým synem. Nikdo mě nelituje. Nikdo mi neřekne, když na mě vlastní syn poštvě mého služebníka, aby na mě číhal, tak jako dnes!“

Nato se ozval Doeg Edomský, představený Saulových služebníků: 9
„Viděl jsem Jišajova syna, jak přišel do Nobu k Achimelechovi, synu 10
Achitubovu. Ten se o něm radil s Hospodinem a dal mu jídlo na cestu, dokonce mu dal meč Goliáše Filistinského.“

Král si hned nechal zavolat kněze Achimelecha, syna Achitubova, 11
i celý jeho otcovský rod nobských kněží. Když se všichni dostavili 12
ke králi. Saul promluvil: „Poslouchej, synu Achitubův.“ Ten odpověděl: 13
„Ano, můj pane?“ Tehdy mu Saul řekl: „Proč jste se proti mně spikli – ty a Jišajův syn? Jak to, že jsi mu poskytl chléb a meč? Radil ses o něm s Bohem, aby proti mně povstal a číhal na mě, jak se dnes ukazuje!“ Achimelech na to králi odpověděl: „Který ze všech tvých 14
služebníků je věrný jako David? Vždyť je to králův zeť, velitel tvé tělesné stráže a požívá úcty tvého domu. Copak jsem se o něm dnes 15
radil s Bohem poprvé? Jistěže ne. Ať král svého služebníka ani mé příbuzné neobviňuje, neboť tvůj služebník o celé věci neví vůbec nic.“ Král však prohlásil: „Musíš zemřít, Achimelechu, ty i všichni tví příbuzní!“ 16

A hned rozkázal strážím, které stály u něj: „Na ně! Pobijte Hospodinovy 17
kněze, protože i oni drží s Davidem! Věděli, že je na útěku, ale neohlásili mi to.“ Královi služebníci se ale neodvažovali vztáhnout 18
ruku a dotknout se Hospodinových kněží. Proto se král obrátil k Doegovi: „Na ně! Pobij ty kněze!“ Doeg Edomský se tedy na ně vrhl a pobil 19
je. Toho dne zabil osmdesát pět mužů, kteří nosili lněný efod. Také kněžské město Nob pobil ostřím meče – muže i ženy, děti i nemluvňata, dobytek, osly i ovce, vše pobil mečem.

Jeden ze synů Achimelecha, syna Achitubova, jménem Abiatar však 20
unikl. Uprchl k Davidovi a oznámil mu, že Saul povraždil Hospodinovy 21
kněze. David na to Abiatarovi řekl: „Už toho dne, kdy tam byl Doeg Edomský, jsem věděl, že to Saulovi určitě řekne. To kvůli mně zemřeli 22
všichni tví příbuzní. Zůstaň se mnou, neboj se. Ten, kdo usiluje o můj život, usiluje i o tvůj, u mě jsi ale v bezpečí.“ 23

V pouštních úkrytech

1 **23** Tehdy bylo Davidovi oznámeno: „Filistinci oblehli Keilu. Už
2 plení obilí na humnech.“ David se tedy ptal Hospodina: „Mám
3 jít? Porazím Filistince?“ Hospodin mu odpověděl: „Jdi. Filistince po-
4 razíš a Keilu osvobodíš.“ Davidovi muži ale namítali: „Vždyť se bojíme
5 už tady v Judsku. To máme ještě ke všemu jít do Keily proti filistinským
6 šikům?“ David se tedy ptal Hospodina znovu. Hospodin mu odpověděl:
7 „Vstaň a táhni na Keilu. Filistince ti vydám do rukou.“ A tak David se
8 svými muži přišel do Keily, dal se s Filistinci do boje a na hlavu je
9 porazil. Odehnal jejich stáda a osvobodil obyvatele Keily. Abiatar, syn
10 Achimelechův, utekl za Davidem do Keily a vzal s sebou efod.

11 Když bylo Saulovi oznámeno, že David vstoupil do Keily, řekl si: „Teď
12 mi ho Bůh vydal do rukou! Sám se uvěznil, když vešel do města s vraty
13 a závorami.“ A tak Saul nechal všechny lid svolat k válečnému tažení do
14 Keily, aby oblehl Davida i jeho muže. David se ale dozvěděl, jakou po-
15 hromu na něj Saul chystá, a řekl knězi Abiatarovi: „Přines efod.“ Potom
16 se David ptal: „Hospodine, Bože Izraele, tvůj služebník se dozvěděl,
17 že se Saul chystá dorazit do Keily, aby kvůli mně to město zničil. Při-
18 táhne Saul, jak tvůj služebník slyšel? Hospodine, Bože Izraele, oznam
19 to prosím svému služebníkovi.“ Hospodin odpověděl: „Ano, přitáh-
20 ne.“ David se zeptal: „A vydali by Keilští mě a mé muže Saulovi do
rukou?“ Na to Hospodin odpověděl: „Ano, vydali.“ A tak David se svými
asi šesti sty muži opustil Keilu a chodili, kam to šlo. Když Saulovi bylo
oznámeno, že David unikl z Keily, ukončil tažení.

14 David pak pobýval v pouštních úkrytech na horách pouště Zif. Saul
15 ho sice pořád hledal, ale Bůh mu ho nevydal do rukou. Když byl David
16 v Choreši na poušti Zif, zjistil, že Saul vytáhl a usiluje mu o život. Saulův
17 syn Jonatan se tehdy vydal za Davidem do Choreše a pomohl mu najít
18 sílu v Bohu. „Neboj se,“ řekl mu, „ruka mého otce Saula tě nenajde. Ty
budeš kralovat Izraeli a ve mně budeš mít pobočníka. Však i můj otec
Saul to dobře ví.“ Ti dva tehdy spolu před Hospodinem uzavřeli smlou-
vu. David pak zůstal v Choreši a Jonatan se vrátil domů.

19 K Saulovi do Gibeje se ale vypravili Zifejci a řekli: „David se přece
20 ukrývá u nás! Opevnil se v Choreši na kopci Chakila jižně od Ješimonu.
Nechť tedy král vytáhne, kdykoli se mu zlíbí, a my se postaráme, aby

padl králi do rukou.“ Saul na to řekl: „Hospodin vám žehnej, že jste se 21
mnou cítili. Ještě si to ale jděte přesně ověřit a obhlédněte místo, kde 22
se zdržuje. Kdo ho tam viděl? Bylo mi řečeno, že se chová velmi vy-
chytrale. A tak si obhlédněte a prověřte všechny úkryty, kde by se mohl 23
skrývat. Až si budete jistí, vraťte se ke mně a vypravím se s vámi. Jest-
liže je v kraji, já ho mezi všemi judskými rody vypátrám!“

Vydali se tedy před Saulem zpátky do Zifu. David byl se svými muži 24
na poušti Maon v údolí Araba jižně od Ješimonu. Saul a jeho muži se 25
pustili do hledání, ale Davidovi to bylo oznámeno, a tak se přesunul
do skal na poušti Maon, kde zůstal. Když se to Saul dozvěděl, začal
Davida v maonské poušti pronásledovat. Saul postupoval po jednom 26
úbočí hory a David se svými muži po druhém. David se snažil před
Saulem rychle uniknout, neboť Saul se svými muži už Davida a jeho
muže obkličovali, aby je zajali. Vtom k Saulovi dorazil posel: „Rychle 27
přijď. Do země vtrhli Filistinci.“ Saul tedy přestal pronásledovat Davida 28
a vytáhl proti Filistincům. Proto se tomu místu říká Sela-machlekot,
Skála rozdělení.

Já na tebe nesáhnou

24 Odtud pak odešel a usadil se v pevnosti En-gedi. Když se Saul 1,2
vrátil z tažení za Filistinci, bylo mu oznámeno: „David je právě
v poušti En-gedi.“ Saul tedy vzal tři tisíce mužů vybraných z celého 3
Izraele a šel Davida s jeho muži hledat v Kamzičích skalách. Cestou 4
přišel k ovčím ohradám; byla tam jeskyně a Saul zašel dovnitř, aby si
ulevil. V zadních koutech jeskyně ale seděl David se svými muži.
Davidovi muži mu hned šeptali: „Vidíš – to je ten den, o kterém ti říkal 5
Hospodin: ‚Hle, vydám ti tvého nepřítele do rukou, abys s ním udělal,
co budeš chtít.‘“ David vstal a nepozorovaně Saulovi uřízl cíp pláště.
Potom ho ale trápilo svědomí, že Saulovi uřízl ten cíp pláště, a tak 6,7
svým mužům řekl: „Chraň mě Hospodin, abych svému pánu, Hos-
podinovu pomazanému, provedl něco takového. Nevztáhnou na něj
ruku – vždyť je to Hospodinův pomazaný!“ Těmi slovy David své muže 8
zarazil a nedovolil jim Saula napadnout. Saul pak vyšel z jeskyně
a pokračoval po cestě.

Hned potom vyšel z jeskyně i David a zavolal za Saulem: „Můj pane! 9
Králi!“ Saul se ohlédl. David padl tváří k zemi a poklonil se. Potom 10

Saulovi řekl: „Proč posloucháš lidské řeči, že se ti David snaží ublížit? 11 Pohled', dnes vidíš na vlastní oči, že mi tě v té jeskyni Hospodin vydal do rukou. Říkali mi, ať tě zabiju, ale mě tě bylo líto. Řekl jsem si, že na svého pána nevztáhnou ruku – vždyť je to Hospodinův pomazaný. Po- 12 dívej se, otče, jen se podívej: Mám v ruce cíp tvého pláště. Odřízl jsem ti cíp pláště, ale nezabil jsem tě. Pohled' a uznej, že jsem nespáchal žádný zločin ani zradu. Nijak jsem ti neublížil, ale ty na mě číháš, abys mě 13 připravil o život! Ať mne s tebou rozsoudí Hospodin. Hospodin ať pomstí křivdu, kterous mi způsobil, ale já na tebe nesáhnu. Jak říká 14,15 staré přísloví: ‚Zlosynové působí zlé.‘ Já na tebe nesáhnu. Na koho to vytáhl král Izraele? Koho to pronásleduješ? Mrtvého psa, pouhou ble- 16 chu! Ať je tedy Hospodin naším soudcem a rozsoudí mne s tebou. Ať pohlédne a ujme se mé pře a obhájí mne před tebou!“

Když David domluvil tuto řeč k Saulovi, Saul zvolal: „Je to tvůj hlas, 17 Davide, synu můj?“ a hlasitě se rozplakal. „Jsi spravedlivější než já,“ řekl 18 Davidovi. „Vždyť jsi mi odplácel dobrem, ale já jsem ti odplácel zlem. 19 Dnes jsi prokázal, že se mnou jednáš dobře. Hospodin mě vydal do tvých 20 rukou, ale ty jsi mě nezabil. Když někdo najde svého nepřítele, copak ho nechá odejít po dobrém? Kéž ti Hospodin odplatí dobrem za to, 21 jak ses ke mně dnes zachoval. Ted' už vím, že se jistě staneš králem 22 a izraelské království bude v tvých rukou vzkvétat. Proto mi ted' pří- sahej při Hospodinu, že nevyhladíš mé potomstvo, až tu nebudu, 23 a nevymažeš mé jméno z mého otcovského rodu.“ David to Saulovi odpřisáhl. Saul pak odešel domů a David se svými muži vystoupil do skalní pevnosti.

Abigail

1 **25** Samuel pak zemřel. Všichni Izraelci se sešli, aby jej oplakávali a pohřbili ho v Rámě, kde bydlel. David se pak rozhodl odejít na poušť Paran.

2 V Maonu žil jeden člověk a ten měl hospodářství v Karmelu. Byl to 3 zámožný člověk a patřilo mu tři tisíce ovcí a tisíc koz. Právě v Karmelu stříhal své ovce. Tento muž se jmenoval Nábál a jeho žena se jmeno- vala Abigail. Byla to žena bystrého rozumu a krásné postavy, ale její muž byl hrubý a choval se zle. Byl to potomek Kálebův.

4,5 Když se David na poušti doslechl, že Nábál stříhá své ovce, poslal deset mláďenců a řekl jim: „Jděte do Karmelu, navštivte Nábala a po-

zdravte ho mým jménem: ‚Bud' zdráv. Pokoj tobě, pokoj tvé rodině, pokoj všemu, co máš. Jak slyším, stříháš právě ovce. Víš, že tví pastýři byli s námi. Chovali jsme se k nim slušně a za celou dobu, co byli v Karmelu, se vůbec nic neztratilo. Zeptej se svých mládenců a potvrď ti to. Prokaž tedy mým chlapcům laskavost, přicházíme přece ve šťastnou chvíli. Dej tedy prosím svým služebníkům i svému synu Davidovi, co máš po ruce.“

Davidovi mládenci tedy přišli za Nábalem a promluvili Davidovým jménem právě tak, jak jim řekl. Když se odmlčeli, Nabal se na Davidovy služebníky rozkřikl: „Jaký David? Jaký syn Jišajův? Všude je teď plno sluhů, kteří utíkají od svých pánů. To mám vzít svůj chleba, vodu a maso, které jsem připravil pro své stříhače, a dát to lidem, o kterých ani nevím, odkud jsou?“ Davidovi chlapci se tedy otočili a vydali se zpátky. Jakmile dorazili k Davidovi, vyřídili mu všechna Nabalova slova. David svým mužům řekl: „Každý si připásejte meč.“ Všichni včetně Davida si tedy připásali meč a asi čtyři sta mužů vyrazilo za Davidem. Dvě stě jich zůstalo u zásob.

Jeden z Nabalových mládenců mezitím řekl Nabalově ženě Abigail: „Víš, že David poslal z pouště k našemu pánovi posly s pozdravem, ale on jim vynadal? Ti muži na nás byli velmi hodní, chovali se k nám slušně a po celou dobu, kdy jsme s nimi byli na pastvinách, se nám vůbec nic neztratilo. Ve dne i v noci nás chránili jako hradba, celou tu dobu, kterou jsme s nimi strávili, když jsme pásli stáda. Rozmysli si teď dobře, co bys měla udělat, protože náš pán i celý jeho dům se řítí do neštěstí. Jenže je to takový ničema, že s ním není řeč.“

Abigail rychle vzala dvě stě chlebů, dva měchy vína, pět připravených ovcí, pět měr praženého zrní,^a sto sušených hroznů a dvě stě hrud fíků a naložila to na osly. Potom řekla svým mládencům: „Jděte napřed, já jdu za vámi.“ Svému muži Nabalovi ale nic neřekla. Vsedla na osla a sjížděla do horské rokle, když tu proti ní přichází David se svými muži. (Než je potkala, David si právě říkal: „To jsem tedy na poušti hlídal všechnen jeho majetek zbytečně – vůbec nic se mu neztratilo, a teď mi za mou dobrotu oplácí zlem. Bůh ať Davida potrestá a ještě mu přidá, jestli ze všech, kdo k Nabalovi patří, nechám do rána jediného pacholka!“)

Jakmile Abigail uviděla Davida, rychle sesedla z osla, padla před Davidem na tvář a poklonila se až k zemi. Padla mu k nohám a zvolala:

25 „Je to jen má vina, pane můj! Ale dovol, prosím, své služebnici promluvit; vyslechni laskavě má slova. Kéž si můj pán vůbec nevyšimá toho ničemy Nábala. Jak se jmenuje, takový i je – je to Nábál, *Křupan*, a to křupanství na něj sedí. Ale já, tvá služebnice, jsem neviděla ty mládence,

26 které jsi, můj pane, poslal. Teď ale, pane můj, jako že je živ Hospodin a živ jsi ty – protože Hospodin ti zabránil prolít krev a vzít pomstu do vlastních rukou, ať tvoji nepřátelé a všichni, kdo mému pánu chtějí ublížit, dopadnou jako Nábál! A tento dárek, který tvá služebnice přinesla svému pánu, ať se rozdá mládencům, kteří jdou ve šlépějích mého pána. Odpusť prosím provinění své služebnice. Hospodin mému pánu jistě zbuduje trvalý dům, neboť můj pán vede Hospodinovy boje a za celou tu dobu se na tobě nenašlo nic zlého. Kdyby se někdo rozhodl tě pronásledovat a usilovat ti o život, tvůj život, můj pane, zůstane pevně ve svazku živých, při Hospodinu, tvém Bohu. Život tvých nepřátel však Bůh jako z praku odmrští. A potom, až Hospodin prokáže mému pánu všechno to dobrodiní, které ti zaslíbil, a přikáže ti být vůdcem Izraele, tehdy, můj pane, nebudeš mít v srdci výčitky, že jsi daremně prolil krev, aby ses pomstil. Až Hospodin prokáže mému pánu dobrodiní, vzpomeň si na svou služebnici.“

32 David řekl Abigail: „Požehnán buď Hospodin, Bůh Izraele, že mi tě dnes poslal vstříc. A požehnána tvá moudrost, ty sama buď požehnána, žes mě dnes zadržela, abych neprolil krev a nevzal pomstu do svých rukou. Jako že je živ Hospodin, Bůh Izraele, který mi zabránil ublížit ti, věz, že kdybys mi nepřišla tak rychle vstříc, do rozednění by Nábalo-
33 34 35 36 37 38 39

vi nezůstal jediný pacholek!“ Potom od ní David přijal, co mu přinesla, a řekl jí: „Vrať se v pokoji domů. Uvidíš, že jsem tě poslechl a vyhověl jsem ti.“

Abigail se tedy vrátila k Nábalo-
vi. Ten právě doma pořádal hody. Hodoval jako král, cítil se skvěle a byl úplně opilý. Proto mu až do roze-
dnění neřekla vůbec nic. Teprve ráno, když Nábál vystřízlivěl, mu to všechno vyprávěla. V tu chvíli ho ranila mrtvice a on ztuhl jako kámen. Asi po deseti dnech Hospodin Nábala zasáhl tak, že zemřel.

Když se David doslechl o Nábalo-
vě smrti, řekl: „Požehnán buď Hospodin, že se mě zastal proti Nábalo-
vým urážkám! Hospodin své-
mu služebníkovi zabránil spáchat zlo, ale Nábalo-
vo zlo obrátil zpátky na jeho hlavu.“ Potom David poslal pro Abigail a nabídl jí, že si ji

vezme za ženu. Davidovi služebníci přišli za Abigail do Karmelu a řekli jí: „David nás za tebou posílá, že si tě chce vzít za ženu.“ Hned se poklonila tváří k zemi se slovy: „Hle, tvá služebnice bude služkou, jež umývá nohy služebníků svého pána.“ Poté Abigail rychle nasedla na osla a provázena svými pěti děvečkami odešla s Davidovými posly a stala se jeho ženou.

David si vzal také Achinoam z Jizreelu a obě byly jeho manželkami. Saul však provdal svou dceru, Davidovu ženu Míkal, za Paltiho, syna Laiše z Galimu.

Nedotknu se pomazaného

26 Za Saulem do Gibeje znovu přišli Zifejci: „David se přece ukrývá na kopci Chakila před Ješimonem.“ Saul se tedy se třemi tisíci mužů vybraných z Izraele vypravil na poušť Zif, aby tam hledali Davida. Saul se utábořil u cesty na kopci Chakila před Ješimonem. David se právě zdržoval na poušti. Když uviděl, že za ním Saul přišel na poušť, vyslal zvědy, aby se o Saulově příchodu dověděl přesně. Potom se David vypravil k Saulovu tábořišti. Viděl místo, kde se uložil Saul a jeho vojevůdce Abner, syn Nerův; Saul ležel uprostřed tábora obklopen vojskem ze všech stran.

David se tehdy zeptal Chetejce Achimelecha a Cerujina syna Abišaje, bratra Joábova: „Kdo se mnou půjde k Saulovi do tábora?“ Abišaj odpovéděl: „Já půjdu s tebou.“ David s Abišajem tedy vešli v noci do voj-ska, a hle – Saul spí uprostřed ležení a kopí má zaraženo u hlavy do země; Abner a ostatní spali okolo. „Dnes ti Bůh vydal tvého nepřítel-e do rukou,“ řekl Abišaj Davidovi. „Dovol, ať ho teď probodnu kopím až do země. Stačí jedna rána, druhá nebude potřeba.“ David ale Abišajovi odpovéděl: „Neublížuj mu. Kdo může beztrestně vztáhnout ruku na Hospodinova pomazaného? Jako že je živ Hospodin,“ pokračoval David, „sám Hospodin ho raní: buď přijde jeho den a zemře anebo vytáhne do války a zahyne. Mě ale Hospodin chraň, abych vztáhl ruku na Hospodinova pomazaného! Vezmi raději to kopí džbán vody, co má u hlavy, a pojďme pryč.“ A tak David vzal Saulovi od hlavy kopí a džbán vody a šli pryč. Nikdo si jich nevšiml, nikdo nic nevědě-l, ni-kdo se neprobudil. Všichni spali, protože na ně padl tvrdý spánek od Hospodina.

13 David pak přešel na druhou stranu a postavil se opodál na vrchol
 14 kopce, aby byl od něj dost daleko. „Co je s tebou, Abnere?“ zavolal
 15 odtud na vojsko a na Abnera, syna Nerova. „Kdo mě to volá?“ odpově-
 16 děl Abner. „Nejsi snad muž, kterému není v Izraeli rovno?“ volal Da-
 17 vid na Abnera. „Proč tedy nehlídáš svého krále a pána? Někdo tvému
 18 králi a pánu přišel ublížit! To ses moc nevyznamenal. Jako že je živ
 19 Hospodin, zasloužíte si zemřít, protože jste neochránili svého pána,
 20 Hospodinova pomazaného. Jen se podívej, kde je královo kopí a ten
 21 džbán vody, co měl u hlavy!“

17 Vtom Saul poznal Davida po hlase: „Je to tvůj hlas, Davide, synu
 18 můj?“ zavolal na něj. „Ano, můj králi a pane,“ odpověděl David a dodal:
 19 „Proč můj pán pronásleduje svého služebníka? Co jsem provedl? Jaký
 20 zločin jsem spáchal? Vyslechni teď prosím, můj králi a pane, slova své-
 21 ho služebníka. Pokud tě proti mně podnítil Hospodin, ať tedy přijme
 22 předloženou oběť. Pokud to ale byli lidé, pak ať jsou před Hospodi-
 23 nem prokletí, protože mě teď vyhánějí z domova v Hospodinově dědic-
 24 tví. Jako by řekli: ‚Běž sloužit cizím bohům!‘ Kéž má krev neskropí
 25 zem daleko od Hospodinovy tváře. Vždyť izraelský král vytáhl hledat
 pouhou blechu. Jako kdyby po horách pronásledoval koroptev.“

21 „Zhřešil jsem,“ řekl Saul. „Vrať se, můj synu Davide. Už ti neublí-
 22 žím, neboť sis dnes tolik cenil mého života! Ano, jednal jsem jako hlu-
 23 pák – hrozně jsem se zmýlil!“ David na to řekl: „Zde je královo kopí.
 24 Ať sem pro něj někdo z mládenců přijde. Hospodin odplatí každému
 25 za jeho spravedlnost a věrnost. Hospodin mi tě dnes vydal do rukou,
 ale já jsem nechtěl vztáhnout ruku na Hospodinova pomazaného.
 Jako jsem si dnes cenil tvého života, kéž je i můj život právě tak cenný
 v Hospodinových očích a kéž mě vysvobodí z každého soužení.“ Saul
 Davidovi odpověděl: „Požehnaný jsi, můj synu Davide. Dokážeš veliké
 věci a jistě uspěješ.“ David šel potom dál svou cestou a Saul se vrátil
 domů.

Znovu mezi Filistinci

1 **27** David si ale pomyslel: „Teď mohu kdykoli Saulovou rukou
 zahynout. Nezbývá mi nic lepšího než utéct do filistinské země.
 Pak mě Saul nechá a přestane mě hledat po celém Izraeli. Takhle mu
 2 uniknu z rukou.“ Proto David vyrazil na cestu a se šesti sty svými muži

přešel ke gatskému králi Achišovi, synu Maochovu. David i jeho muži 3
se tedy usadili u Achiše v Gatu. Každý měl s sebou svoji rodinu, David
pak obě své ženy, Achinoam Jizreelskou a Abigail, vdovu po Nábalovi
Karmelském. Když bylo Saulovi oznámeno, že David utekl do Gatu, 4
přestal ho hledat.

David řekl Achišovi: „Mohl bys mi prokázat laskavost? Prosím, ať mi 5
poskytnou místo v některém venkovském městečku, abych se tam
usadil. Proč by měl tvůj služebník bydlet s tebou v královském měš- 6
tě?“ Toho dne mu tedy Achiš dal Ciklag. Proto Ciklag patří až dodnes
judským králům. David strávil ve filistinském kraji celkem rok a čtyři 7
měsíce.

David se svými muži podnikal nájezdy na Gešurejce, Girzejce i Ama- 8
lekovce. (Ti totiž odpradávná bydleli v tom kraji, který se táhne až
k Šuru směrem k egyptské k zemi.) David útočil na celý ten kraj a nene- 9
chával naživu muže ani ženy, zabíral brav i skot, osly, velbloudy i odě-
vy. Potom se vracel k Achišovi. Když se Achiš ptal: „Na koho jste dnes 10
podnikli nájezd?“ David odpovídal: „Do judského Negevu,“ nebo „do
Negevu Jerachmeelců,“ nebo „do kenijského Negevu.“ David nenechával 11
naživu muže ani ženy, aby je nemusel vodit do Gatu. Říkal si: Aby na
nás nevyzradili, co vlastně David dělá. Tak si David počíнал celou dobu,
kdy bydlel ve filistinském kraji. Achiš však Davidovi věřil; myslel si: „Ten 12
se svému lidu Izraeli nadobro zprotivil. Zůstane mým služebníkem už
napořád.“

28 V té době Filistinci shromáždili svá vojska do války proti Izraeli. 1
Achiš oznámil Davidovi: „Musíš počítat s tím, že se mnou do
války potáhneš i ty se svými muži.“ Ten mu odpověděl: „Pak tedy po- 2
znáš, co tvůj služebník dovede.“ Achiš na to Davidovi řekl: „Tak to tě
jmenuji natrvalo svým osobním strážcem.“

Zítřa budeš se mnou

Samuel byl mrtev. Všichni Izraelci jej oplakávali a pohřbili ho v Rámě, 3
ve městě, kde bydlel. Saul ze země odstranil všechny vyvolavače du-
chů a věštkyně.

Filistinci se tedy shromáždili, přitáhli a utábořili se v Šunemu. Saul tedy 4
shromáždil celý Izrael a utábořili se v pohoří Gilboa. Když Saul viděl 5

6 filistinský tábor, byl naplněn hrůzou, uvnitř se celý chvěl strachy. Saul
 7 se tenkrát ptal Hospodina, ale ten mu neodpovídal ani skrze sny, ani
 8 skrze urim, ani skrze proroky. Nakonec tedy řekl svým služebníkům:
 9 „Najděte mi nějakou vyvolávačku duchů. Půjdu za ní a poradím se s ní.“
 Jeho služebníci mu odpověděli: „Jedna vyvolávačka duchů je tamhle
 v En-doru.“

8 Saul se pak v noci, přestrojen do jiných šatů, vydal se dvěma muži
 za onou ženou. „Věšti mi prosím skrze duchy,“ požádal ji, „a vyvolej
 9 mi, koho ti řeknu.“ Žena mu na to řekla: „Copak nevíš, co udělal Saul?
 Vymýtil vyvolávače duchů a věstkyně ze země! To mě chceš nachytat
 10 a připravit o život?“ Saul jí ale přísahal při Hospodinu: „Jako že je živ
 11 Hospodin, žádný trest tě za to nečeká.“ Nakonec se ho tedy zeptala:
 „Koho ti mám vyvolat?“ a on odpověděl: „Vyvolej mi Samuela.“

12 Když ta žena spatřila Samuela, najednou hlasitě vykřikla. „Proč jsi
 13 mě podvedl?“ řekla mu. „Vždyť ty jsi Saul!“ Král jí odpověděl: „Neboj
 se. Co vidíš?“ Tehdy mu ta žena řekla: „Vidím ze země vystupovat jakési
 14 božstvo.“ Ptal se jí tedy: „Jak vypadá?“ a ona na to: „Zvedá se nějaký
 stařec zahalený pláštěm.“ Saul poznal, že je to Samuel, padl tváří k zemi
 a poklonil se.

15 Samuel tehdy k Saulovi promluvil: „Proč mne rušíš? Proč jsi mě ne-
 chal vyvolat?“ Saul odpověděl: „Je mi tak úzko! Filistinci proti mně bojují
 a Bůh se ode mne odvrátil! Vůbec mi neodpověděl – ani skrze proroky,
 ani skrze sny. Proto jsem tě zavolal, abys mi poradil, co mám dělat.“
 16 Na to mu Samuel řekl: „Proč se ptáš mě, když se od tebe Hospodin
 17 odvrátil a stal se tvým nepřítelem? Hospodin udělal, co skrze mne
 předpověděl: Hospodin od tebe odtrhl království a dal je tvému bliž-
 18 nímu, Davidovi!“ Protože jsi neposlechl Hospodina a nevykonal jeho
 planoucí hněv proti Amalekovi, proto s tebou dnes Hospodin naloží
 19 takto: Hospodin tě i s Izraelem vydá do rukou Filistinců! Zítra budeš
 ty i tví synové se mnou, neboť Hospodin vydá izraelské vojsko do ru-
 kou Filistinců.“

20 Vtom se Saul, jak byl dlouhý, skácel k zemi. Samuelova slova ho tak
 21 vyděsila, že ho opustil zbytek sil. Celý den a noc totiž nic nejedl. Když
 ta žena přistoupila k Saulovi a viděla, jak je vyděšený, řekla mu: „Po-
 hled', tvá služebnice tě poslechla. Nasadila jsem vlastní život, když jsem

udělala, o cos mě žádal. Teď tedy prosím vyslechni ty svou služebnici. 22
 Nabídnu ti něco k jídlu a ty se najíš, abys měl sílu. Musíš pokračovat 23
 v cestě.“ On ale odmítal: „Nebudu jíst!“ Jeho služebníci i ta žena však 23
 naléhali, až je nakonec poslechl, vstal ze země a posadil se na lůžko. 24
 Žena rychle porazila vykrmené tele, které měla doma, vzala mouku, 24
 zadělala a napekla z ní nekvašené chleby. Potom to nabídla Saulovi 25
 a jeho služebníkům. Pojedli, vstali a ještě té noci odešli.

Nesmí s námi do boje!

29 Filistinci shromáždili všechna svá vojska do Afeku, zatímco 1
 Izrael tábořil u pramene v Jizreelu. Když Filistinští vládci 2
 pochodovali se svými stovkami a tisíci, David a jeho muži pochodovali 3
 vzadu s Achišem. Tehdy ale filistinští velitelé prohlásili: „Co to tam je 3
 za Hebreje?“ Achiš jim odpověděl: „To je přece David, sluha izraelského 4
 krále Saula. Je se mnou už nejmíň rok – a ode dne, kdy od něj odpadl 4
 až dodnes mu nemám co vytknout.“ Filistinští velitelé se ale na něj 4
 rozzlobili. „Pošli ho pryč,“ řekli mu, „ať se vrátí, kam mu řekneš. Přece 5
 s námi nepůjde do boje! Vždyť by se v bitvě postavil proti nám! Čím 5
 by se mohl svému pánu zalíbit více, než hlavami těchto mužů? Vždyť 5
 je to přece ten David, o kterém se při tancích zpívalo:

„Saul pobil své tisíce,
 David desetkrát více!“

Achiš si tedy Davida zavolal a řekl mu: „Jako že je živ Hospodin, jsi 6
 spolehlivý a líbí se mi, jak si v mém vojsku vedeš. Ode dne, kdy jsi ke 6
 mně přišel až dodnes ti opravdu nemám co vytknout. Vládcům se ale 7,8
 nelíbíš. Vrať se tedy v pokoji, abys filistinské vládce nedráždil.“ David 7,8
 mu na to odpověděl: „Co jsem provedl? Co můžeš svému služebníkovi 9
 vytknout ode dne, kdy jsem k tobě přišel, až dodnes? Proč nemohu jít 9
 bojovat proti nepřátelům svého krále a pána?“ Achiš mu odpověděl: 9
 „Vím, jak jsi dobrý. Pro mě jsi jako Boží anděl, ale filistinští velitelé řekli: 10
 „Nesmí s námi do boje! Proto zítra brzy vstaň – ty i sluhové tvého 10
 pána, kteří přišli s tebou – a hned za rozbřesku odejděte.“ A tak se 11
 David i se svými muži hned ráno vypravil na cestu do filistinské země,
 zatímco Filistinci táhli na Jizreel.

Davidova kořist

1 **30** David pak se svými muži třetího dne dorazil do Ciklagu. Ama-
 2 lekovci mezitím podnikli nájezd do Negevu a Ciklagu, který
 3 dobyli a vypálili. Všechny, kdo tam zůstali, ženy, děti i starce, zajali.
 4 Nikoho nezabili, ale odvedli je s sebou pryč. Když David se svými muži
 5 dorazil do města, hle – bylo vypálené a jejich ženy, synové i dcery
 6 odvěčeni do zajetí! David i jeho muži se dali do hlasitého pláče, až už
 7 neměli sílu plakat dál. Byly zajaty i obě Davidovy ženy, Achinoam
 8 Jizreelská a Abigail, vdova po Nabalovi Karmelském. David byl tehdy
 9 v úzkých, protože muži začali mluvit o tom, že ho ukamenují. Všichni
 10 byli rozhořčení, každý kvůli svým synům a dcerám. David ale našel sílu
 11 v Hospodinu, svém Bohu.

12 Potom David požádal kněze Abiatar, syna Achimelechova: „Přines
 13 mi sem efod.“ A když k němu Abiatar přinesl efod, David se ptal Hos-
 14 podina: „Mám tu hordu pronásledovat? Dostihnu je?“ Odpověď zněla:
 15 „Pronásleduj. Jistě je dostihneš a zajatce vysvobodíš.“ David tedy vyra-
 16 zil se šesti sty muži. Když přišel k potoku Besor, část jich tam zůstala.
 17 David pak pokračoval v pronásledování se čtyřmi sty muži; dvě stě
 18 jich zůstalo u potoka Besor, protože byli příliš vyčerpaní, než aby
 šli dál.

19 Našli venku jakéhosi Egypťana a vzali ho k Davidovi. Dali mu něco
 20 k jídlu, vodu k pití, hroudu fíků a dva trsy rozinek. Když se najedl,
 21 pookřál, protože už tři dny a tři noci nic nejedl a nepil. David se ho pak
 22 zeptal: „Ke komu patříš? Odkud jsi?“ Mladík odpověděl: „Jsem Eryp-
 23 ťan, otrok jednoho Amalekovce. Můj pán mě tu před třemi dny ne-
 24 chal, protože jsem byl nemocný. Podnikli jsme nájezd do Negevu
 25 Krétanů a také do Negevu Kálebova na judském území. Ciklag jsme
 26 vypálili.“ Když se ho pak David zeptal: „Můžeš mě k té hordě dovést?“
 27 odpověděl: „Přísaha mi při Bohu, že mě nezabiješ a nevydáš mě do
 28 rukou mého pána, a já tě k nim dovedu.“

29 Dovedl ho tedy k nim, a hle – roztáhli se všude po zemi, jedli, pili
 30 a slavili, že ve filistinské a judské zemi pobrali takovou spoustu kořisti.
 31 David je pobíjel od ranního šera až do večera druhého dne a nikdo
 32 z nich neunikl kromě čtyř set mladíků, kteří nasedli na velbloudy a upr-
 33 chli. Tak David dobyl zpět všechno, co Amalekovci pobrali, a osvobodil

i obě své ženy. Neztratili nikoho, mladé ani staré, syny ani dcery, nic z kořisti a ze všeho, co jim vzali. David to všechno získal zpět. Pobral také všechnen brav a skot. Hnali to stádo před sebou se slovy: „To je Davidova kořist.“ 19 20

Tak David dorazil k těm dvěma stům mužů, kteří zůstali u potoka Besor, protože byli příliš vyčerpaní, než aby šli dál s Davidem. Vyšli Davidovi a jeho mužům naproti, David k nim přistoupil a pozdravil je. Mezi muži, kteří šli s Davidem, se ale ozvali všichni zlí a ničemní: „Tihle s námi přece nešli! Nedáme jim nic z kořisti, kterou jsme získali. Ať si každý vezme svou ženu a děti a jdou!“ David ale prohlásil: „Bratři, takhle nejednejte s tím, co nám dal Hospodin. On sám nás ochránil a tu hordu, co nás napadla, nám vydal do rukou. Kdo by s tou vaší řečí souhlasil? Podíl toho, kdo zůstal u zásob, bude stejný jako podíl toho, kdo šel do bitvy. Všichni se rozdělíme.“ A tak to od toho dne až dodnes v Izraeli platí jako závazné ustanovení. 21 22 23 24 25

Když se David vrátil do Ciklagu, poslal něco z té kořisti judským starším, svým přátelům. Vzkázal jim: „Zde je dar pro vás z kořisti od Hospodinových nepřátel.“ Rozeslal to starším do Bet-elu, Rámot-negevu, Jatiru, Aroeru, Sifmotu, Eštemoy, Rachalu, do jerachmeelských a kenijských měst, do Chormy, Bor-ašanu, Atachu, Hebronu – do všech míst, kam David se svými muži chodíval. 26 27 28,29 30,31

Saulova smrt

31 Filistinci se mezitím pustili do boje s Izraelem. Izraelští muži se dali před Filistinci na útěk a padali mrtví na svazích Gilboa. Když se Filistincům podařilo zabít Saulovy syny Jonatana, Abinadaba a Malki-šuu, rozhořel se prudký boj proti Saulovi. Našli ho lukostřelci a těžce ho zranili svými střelami. Saul proto řekl svému zbrojnošovi: „Vytáhni svůj meč a probodni mě. Jinak přijdou ti neobřezanci a vrhnou se na mě!“ Zbrojnoš se ale zdráhal, protože měl veliký strach. Saul tedy vzal meč a nalehl na něj. Když zbrojnoš viděl, že Saul je mrtev, nalehl i on na svůj meč a zemřel s ním. Tak zahynul Saul, jeho tři synové i jeho zbrojnoš; společně s ním toho dne padli i všichni jeho muži. Jakmile Izraelci v tom údolí a za Jordánem spatřili, že izraelské vojsko uteklo a že Saul se svými syny zahynul, opustili svá města a uprchli. Pak přišli Filistinci a obsadili je. 1 2 3 4 5 6 7

1. SAMUELOVA 31

8 Druhého dne, když Filistinci přišli do pohoří Gilboa obírat pobité,
9 našli tam ležet Saula a jeho syny. Usekli mu hlavu, svlékli mu zbroj
a poslali to po celé filistinské zemi, aby tu zprávu ohlásili v chrámu
10 jejich model i mezi lidem. Jeho výzbroj uložili v chrámu Aštarot a tělo
11 přibili na hradbu Bet-šanu. Když se obyvatelé Jábeš-gileádu doslechli,
12 co Filistinci provedli se Saulem, všichni jejich bojovníci vyrazili a šli
celou noc. Sňali Saulovo tělo i těla jeho synů z betšanské hradby, vrá-
13 tili se do Jábeše a tam je spálili. Potom vzali jejich ostatky a pohřbili je
pod jábešským tamaryškem. Sedm dní se pak postili.